

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by

Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Лютий

2

February

1962

Олена Теліга

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XIX. ЛЮТИЙ Ч. 2

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурчинська,
Олена Лотоцька, д-р Наталя Пазуник,
Марта Тарнавська і Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel. DA 4-7304

Різна передплата в ЗДА й Канаді
від січня 1959 \$4.00
Піврічна передплата \$2.50
Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.

Поодинокое число 45 центів

Зміст:

Олена Теліга: ✱, Неповторне свято
Луша на сторожі
Готуйтесь до Конвенції
Ляриса Латиніна
Т. Б. Б.: Кризь полум'яні межі
Д. Ярославська: Улюблена книжка
чи улюблений автор?
О. Литвин: Дві відьми
Рута: Відійшла з Френкліну
Л. Буря: Квіти пахнуть на полотні
О. Согор-Тарнавська: Ціла людина
М. Слюсарчук: Курс суспільної опіки
Свято-Жінки-Героїні
І. Коровицький: До 2. Літ. Конкурсу
СФУЖО
Ювілей громадської праці
Д-р Н. Сороківська: Жовчеве каміння
О. Л.: Зимний буфет
Чоловіча сорочка на Гуцульщині
Н. Стефанишин: Господарський
порадник
Діма: Улав сніг
П. Кізко: Юний лещетар
Г. Черінь: До бабусі
Г. Чо: Біжимо навперегони
Л. Полтава: Пада в полі сніг
Н. Наркевич: Люблю песика Жучка
Вісті з Централі
При громадській роботі

OUR LIFE

Vol. XIX. FEBRUARY No. 2

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Phone DA 4-7304

Subscription in the United States
of America \$4.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$4.00
per year, half year \$2.50. Subscription
in England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 2
pound sterling per year. Subscription
in France 10 n. fr., per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 45 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

ФРАНЦІЯ:
Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamants
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:
Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Billborough Estate
Nottingham, England

АВСТРАЛІЯ:
"Library & Book Supply"
Australia
1 Barwon St.,
Glenroy, W9, Victoria

УВАГА!

Від 15. грудня 1961 р.
Адреса журналу НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

На терені США

Окружні Ради і Відділи США пові-
домили нас про такі імпрези:

4. лютого — Щедрий Вечір 20 Від-
ділу США у Філадельфії
17. лютого — Вишивані Вечерниці
Відділів США в Нью Йорку
24. лютого — Вишивані Вечерниці
63 Відділу США у Дітроїті

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

1102 — 860 літ тому відбувся у
Долобську З'їзд УКРАЇНСЬКИХ
КНЯЗІВ. Це була свого роду дер-
жавна рада, яка виносила важливі
рішення у справі оборони країни про-
ти половців. Окрім того князі розсу-
джували різні непорозуміння.

1592 — 370 літ тому почався вели-
кий КОЗАЦЬКИЙ РУХ, що підняв
повстання під проводом Криштофа
Косинського. Головну масу повстан-
ців творили військові люди, але до
боротьби пристало також селянство
і міщанство. Деякі міста, як Браслав
цілком прийняли запорізький устрій.

1872 — 90 літ тому кївська Гро-
мада скріпила свої зв'язки з Галичи-
ною, щоб перенести туди деякі діяль-
ки своєї роботи. Коштом киян від-
новлено ЛЬВІВСЬКУ „ПРАВДУ“, бо
в Києві внаслідок указу Олександра
II заборонено друкувати українською
мовою.

1832 — 130 літ тому народилась у
сім'ї Скоропадських дівчинка Єлиса-
вета. Як ЄЛИСАВЕТА МИЛОРАДО-
ВИЧ вона увійшла у наше Відро-
дження, як симпатик і меценат. З ма-
лих літ цікавилась минулим України
і була членом Полтавської Україн-
ської Громади.

Лютий 1942 — 20 літ тому померла
у Чернівцях видатна письменниця
ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА. З жалем по-
прощала Буковина свою велику доч-
ку, хоч внаслідок румунської оку-
пації країни не можна було влашту-
вати великого похорону.

КАНЦЕЛЯРІЯ США

Поручає

п'еску Марійки Підгір'янки

В ЧУЖІМ ПІР'І

для дитячих вистав

Комплет (11 примірників для всіх
роль) коштує 5.50 дол., разом із
пересилкою.

Наше Життя

РІК XIX.

ЛЮТИЙ, 1962

ЧИСЛО 2

Олена Теліга

Душа на сторожі

*
* *

Усе — лише не це! Не ці спокійні дні,
Де всі слова у барвах однакових,
Думки, мов нероздмухані вогні,
Бажання — в запорошених оковах.

Якогось вітру, сміху чи злоби!
Щоб рвались душі крізь іржаві крати,
Щоб крикнув хтось: ненавидь і люби —
І варто буде жити чи вмірати!

Ти в тінь не йди. Тривай в пекучій грі!
В сліпуче сяйво не лякайся дивитись.
Лише по слєці гряде жданий грім
І з хмар сковзне багнетом блискавиця.

Неповторне свято

Гарячий день — враз досягне жито
І доп'яніють обважнілі грона.
Він ще незнаний, ще непережитий
Єдиний день, мого життя корона.

І що це буде, зустріч, чин, екстаза?
Чи дотик смерти на одну хвилину?
Душа дозріє, сповниться відразу
Подвійним смаком — меду і полину.

А дивне серце — п'яне і завзяте
Відчує певність, мов нехибну шпаду.
Мій день єдиний! Неповторне свято!
Найвищий шпиль — і початок до спаду!

На панорамі подій останніх десятиліть в Україні ми бачили ширих, запальних людей — з любов'ю в серцях, із завзяттям і очайдушною відвагою. Вони — сповнені прагненням чогось великого і таємничого, того, що переставить рейки історії і зверне керму подій, — спалахували духовим полум'ям у світовій дії, горіли і — погасали, так і не взривши опроміненого сонцем перемоги Ідеалу.

Імена їх записані у Книзі Вічності, а людина скаже, що „ність їм числа“... Та були між ними такі, що засвідчили своє буття не лиш своєю героїчною смертю, але й усім своїм надхненням і наснаженим життям. І між ними мов зоря сяє постать поетки-борця — Олени Теліги. З душею відкритою для життя, з ясним відчуттям його барв і тонів, Вона відчула невловний пульс непроминального і дійсного в бутті й доглянула шляхи у ньому, круті й небезпечні, — ті, що мали довести народ її до свободи. Без ваги ступила молода поетка на цей шлях і прямувала вже ним до кінця. Вона поставила тоді свою душу на сторожу духових вартостей України. І не було тоді в неї страху і болючих вагань чи зневіри.

Літературний журнал „Літаври“ у серці України, в Києві, мав стати осередком духового відродження України, мав викристалювати душі, різьбити уми для зросту України, для її майбутнього ходу на верхів'я. Оця оаза запальних і чистих серцем, відважних і стійких, не встояла фізично при житті серед повені окупантських покидьків і сатрапів. Не встояла при житті і душа журналу „Літаври“ Олена Теліга. Життя її згасло, скошене ворогом, та заграва від нього, мов від тієї зорі, золотить і тепер — по 20-ти літах — українські простори, зігриває й гартує українські душі, що розбрилися ген по світі...

Наші проблеми

Готуймося то Конвенції!

Коли ми прочитали дату XIII Конвенції СУА — 2. і 3. червня 1962 — зненацька освідомили собі, що це вже зовсім недалеко. Неповних чотири місяці ділить нас від цього моменту. Час, що його треба виповнити доброю й уважною підготовою у Відділах.

Якою? — питається. Відділи, що ведуть роботу як слід, не потребують поспішати й наздоганяти. Свідомі виконаного діла, вони мають із чим прийти на Конвенцію. Їх звіт говоритиме сам за себе!

А все ж і їм потрібно підготовки. Добре зроблена робота — це одне. А подати її до відома загальної членства, підкреслити її гарні сторони, запалити цим інших — це друге діло. Тому вибір делегаток, що будуть заступати Відділ — це справа великої ваги. Згідно із статутом на кожних 25 членок прислужує одна делегатка. Часто буває, що й цієї кількості не використовують через кошти, пов'язані з дорогою делегатки. (А шкода, бо на участь делегаток у Конвенції не слід жаліти гроша!) Тому при зменшеному числі делегаток ще більше значення має те, кому доручаємо репрезентувати наш Відділ.

Тісно пов'язаний із цим звіт нашого Відділу. Всі членки хотіли б, щоб його праця була якнайбільш увидатнена. В цьому напрямку допомагає нам Централь, розсилаючи анкетні листки. Тут знайдемо основні дані кожного Відділу (рік заснування, кількість членок, референтури), його діяльність (культ.-освітня, виховна, сусп. опіка, зв'язки) і фінансову господарку. Коротко і зв'язко подані відомості говоритимуть самі за себе. Але точне й солідне виповнення кожної рубрики залежить від нас. На підставі цих анкетних листків Звітова Комісія подасть на Конвенції загальний огляд стану всіх Відділів, що будуть заступлені. І тут присутні делегатки зможуть допомогти своїми інформаціями чи участю в дискусії.

Наша підготовка до Конвенції обійматиме не тільки засяг Відділу. Вона заважить також на підготові й перебігу самої Конвенції. Берімо наприклад фінансову сторінку. Річні оплати Відділу до Централі, вирівняні в час, допомагають в порядку все підготувати. Також оплати за делегаток, надіслані завчасу, дозволяють замовити все заздалегідь. Адже Конвенція відбуватиметься в готелі, де буде обчислене кожне місце. Зголошення в останній хвилині викликають замішання.

Великої допомоги Відділів вимагає програмова книжка Конвенції. Як знаємо, вона появляється кожного разу за допомогою оголошень, а придбанням їх у першу чергу займаються Відділи СУА. Привіт Відділу? світліною чи без розуміється сам собою. А оголошення установ чи торговельних фірм у різних осередках дуже побажані. Залежатиме від нашої рухливості й доброї волі, скільки ми їх придбаємо! Незабаром Централь розішле формулярі для збирання тих оголошень.

Ось яку перспективу підготовки насуває нам близька XIII Конвенція СУА. Ми свідомі того, що Управи наших Відділів такої пригадки не потребують. Але впровадження нашого членства в цю атмосферу конечне. Бо Конвенція — це не тільки діло Гол. Управи й кількадесяти делегаток. Це є подія, в якій заінтересоване все українське жіноцтво, а ралше кажучи — вся українська громада. Ми хочемо, щоб наш голос пролунав в усьому вільному світі і засвідчив про нашу зрілість і громадську готовість. А для цього треба солідної підготовки не тільки проводу, але й усіх Відділів СУА.

Постаті

ЛЯРИСА ЛАТИНІНА

Малою дівчинкою Ляриса мріяла стати балериною. Аж на лекціях фізкультури у середній школі вона вибрала шлях гімнаста.

На студіях у Києві завважили молоду дівчину з Херсону. Ляриса Дирій стала вирізнятися у гімнастиці і її включили до збірної команди ССРСР, що їхала в 1954 на змагання чемпіонату світу в Римі. А вже в Олімпіяді в Мелбурні у 1956 р. вона одержала три золоті й одну срібну медаль і привезла звання абсолютного чемпіона Олімпійських Ігор.

Коли в 1958 р. їшла розгра за чемпіонат ССРСР у Лужниках біля Москви, вся Україна стежила з запертим віддихом. Чи переможе киянка Ляриса москвичку Софію Муратову? Ляриса Латиніна (таке її прізвище замужем) і Борис Шахлін повернулись звітлія абсолютними чемпіонами країни. Їх перемога (11 золотих нагород з усіх 26) виказувала велику перевагу українських гімнастів.

А потім прийшла велика перерва, бо Ляриса стала матір'ю. Народження донечки Тетянки відобрало їй пів року тренування і майже рік змагань. Дехто вже й не сподівався побачити її на брусах. Та на Олімпіяді в Римі Ляриса знов заблестіла. Її перевага над гімнастками з інших країн була така очевидна, що суперниця могла вирости тільки з-поміж власних рядів. Нею стала теж змагунка з України — Поліна Астахова з Донецька. І хоч Поліна відобрала Лярисі медаль на брусах, проте Ляриса дістала її за найкраще виконання вільних рухів. І вдруге припало їй звання абсолютної чемпіонки Олімпійських Ігор.

Недавно тому вона виступала в Вест Честері, Па. проти американської групи гімнасток. Преса відмітила звиність і грацію її рухів, що межує з красою чистого балету. При цьому підкреслила привабливість цієї 26-річної жінки, та про її українську національність згадати забула.

XIII Конвенція СУА

29., 30. червня і 1. липня 1962 р.

Крізь полум'яні межі

I.

Нелегко воно в короткій статті схарактеризувати час з-перед 20-ти літ. Вибух II світової війни потряс цілим суспільством і зарисовав перед ним нові обрії. Відчували всі, що це доба переломова і що від неї залежить розвиток майбутнього. Та активно формувати це — взявся націоналістичний рух. Він гуртував молодий, революційний елемент, що міг і зміг найкраще діяти в такому часі.

Коли міряти наснагу того часу, то, мабуть, кульмінаційною його точкою був вибух німецько-советської війни. Про політичні концепції і сподівання того моменту не буду писати. А радше про одну притаманну йому рису, що так яскраво просвічувала дії причасних до нього людей — гін на Схід, до центру України. Це було непереможним бажанням усіх, що включились у рух. Незалежно від умовин і від потреб кожен хотів бути в „землі обітованій“. Кожен бажав зміряти ногами її далі, торкнутись руками її святощів і почувати мову її людей. Та не лиш це бажання окрилювало нас. Передусім хотілось діяти там, у тому великому й невідомому для нас просторі. Діяти скоро і влучно, бо з дуже непевними прогнозами сунув туди новий окупант.

І так — одержимі цією вірою, гнані бажанням пізнання й об'єднання мчались туди більші й менші групи людей. „Мчались“ кажу тільки образно, щоб виразити їх нестримний гін, їх палку відданість тій ідеї. Бо про скорий транспорт не могло бути й мови. Кожен їхав, як міг — трохи возом, трохи військовим автотранспортом, а нерозумно довелось машерувати й піхотою. Одних дорога вела північною трасою через Рівне на Вінницю, до Києва, других через Шепетівку на Дніпропетровськ, третіх через Чернівці на Херсон і Миколаїв.

Що везли вони з собою? Крім свого бажання, своєї віри, мали певний плян дії, що його старались проводити в життя. На першому пляні стояли завдання пропаганди. Контакт із населенням,

преса, летючки це були їх перші кроки. Організаційні заходи слідували. Пізнання чільних людей, просування в адміністрацію, зв'язки шкільництва, відбудова Церкви. Це все нерозривно проходило рівночасно, а нерозривно у певних відступах часу.

Підсоветська дійсність приносила несподіванки. Великі міста бу-

Олена Теліга
Poetess Olena Teliga, a freedom fighter, who died tragically during German occupation in Kiev

ли чужі й там нелегко було нав'язати контакт. А й там, де відразу зустріли українських людей, вражало недовір'я і велика пасивність маси. Правда, не було апатії й кожен виступ, кожен заклик стягав великі маси цікавих. Вже це одне давало ґрунт для дії. Траплялись ситуації, в яких наші боєвики не мали досвіду або замало вироблення для своїх завдань. Особливо там, де їх слухачами були видатні фахівці чи політично вироблені люди. Але в цій насназі часу ці різниці скоро вирівнювались. У напрузі роботи скоро здобувався досвід. А нестримне бажання, палка віра в ідеал передавалась якось підсвідомо і здобували приятелів.

Як радо згадую тих людей! Різного віку, статі і звання причалювали до нашого руху. Сотні й тисячі довелось зустріти на шляху цієї мандрівки. Нерозривно контакти нав'язувались скоро і в атмосфері довіри починалась співпраця. Або

знов людина повільно вивчала наші виступи, розмови, почини. І щойно з часом починала на якомусь відтинку працювати.

Зовнішні умовини цьому злиттю не сприяли. У знищеній воєнними діями країні трудно було не тільки пересуватись, але й замешкати чи прохарчуватись. До того німецька влада скоро виявила свої справжні наміри загарбника й самостійницький рух був їй на заваді. Окруживши себе місцевими фольксдойчами, куди влилось багато советських агентів, німці приступили дуже скоро до репресій. Арештування групи буковинців у Херсоні і їх розстріл був першим сигналом. Не було вже сумніву й ілюзій. Боротьба йшла на життя і на смерть.

Тоді дія боєвиків увійшла в нову стадію. Вже не було прилюдних виступів та масових зустрічей. Але завдяки першим контактам нав'язувались дальші. Підпільний характер обмежував їх засяг, зате поглиблював їх порозуміння. Праця йшла через довірених людей і розгалужувалась на містечка й села. Її темп було сповільнене, але ненависть до окупанта прискіпувала злиття. Щораз більше місцевих людей мандрувало з дорученнями, переносило літературу, старало документи. І у висліді творило сітку-базу для дальшої роботи.

Два роки тривала ця співпраця. Вона коштувала нам багато сил і крові й здавалось — виразних наслідків не лишила. Але факт єднання людей з обох боків Збруча, їх порівнюючи скорі злиття й порозуміння, вільне українське слово, що залунало хоч на короткий час, жертви, що їх потягнуло за собою — залишило свій слід. В історичному аспекті це було вірне потягнення. Вповні оцінити його можна буде щойно, пізнавши як зливаються тепер обидві вітки нашого народу і наскільки наш „похід на Схід“ промостив цьому шлях.

II.

Із Оленою Телігою я зустрівся вперше у Кракові 1940 р. У середовищі націоналістів, де вона

тоді оберталась, це було легко. Не можу пригадати собі, щоб воно лишило в мене якесь особливе враження. Її віршів я до того часу не знав, і слава поетки мене спеціально не приманювала. Я дивився радше на неї, як на товариша праці.

Як жінка вона була приваблива. Високого росту, завжди чепурно одягнена, її не можна було не завважити в залі чи кімнаті. Оця її жіночість навіть насторожувала, хіба може щось вийти з того в організаційній роботі, думалось. Застерігаюсь, я не проти жінок на тому відтинку! Навпаки, знаю дуже відданих і кмітливих працівниць, що принесли українському підпіллю неоцінені прислуги. Але це були запряжені товариші праці, що стояли в середині дії.

Цей мій сумнів розвіявся у дальшій розмові. Завваги Олени Теліги були завжди влучні, становище цікаве й небуденне. Вона багато розпитувала, їй бажалось пізнати кожну справу з усіх сторін. Знаючи про її призначення на культурний відтинки, я одобрив його в душі, бо така людина зможе там придатись.

Хоча правду сказавши, я не мав для „культурників“ великої пошани. Нераз доводилось мені під побуту у Львові бувати у Літературно-Мистецькому Клубі. Захадив туди, щоб зустріти знайомих, а також тому, що там у тому скрутному часі можна було прохарчуватись. Прислухаючись до виступів чи розмов, я дивувався з того, які ці люди далекі тому всьому, чим ми тоді жили. В Україні обабіч Збруча проходили великі процеси, йшла боротьба за душу нації, пробуджувались течії, а тут... серед буденних інтересів розглядались якісь бліді мистецькі твори. Чи ті люди дійсно відчують ритм доби?

Оце моє наставлення зазнало наглої зміни. Восени 1941 р. я перебрав від Олени Теліги текст заклику, щоб передати його до видрукування. Вона уложила його з приводу вбивства Сеника і Сціборського у Житомирі. Прочитуючи його, я здивувався тій силі слова. Потрясена, як усі ми, тим убивством, вона знайшла палкі слова перестороги, що трапляли до серця кожного. Це був голос

людини, що стоїть в осередку подій, що розуміє їх і навіть може ними кермувати.

Тому, коли я пізніше зустрічався з Оленою Телігою в Києві, вона вже мене не дивувала. Я вже бачив, а радше відчув ту зміну, що настала в короткому часі. В неї вже не було давніших питань, ані зацікавлення людини, що приглядається. Вона вже стояла унутрі дії і проміювала тією ж вірою, що всі ми її мали.

Пригадую собі Свят-Вечір 1942 року, проведений в гурті друзів. Промовляв тоді Рогач, що його разом із друзями напередодні випустили з тюрми. Промовляли й інші, а між ними й Олена Теліга. Всі вони, окрилені успіхами своєї роботи, радісно дивились у майбутнє. Лиш я один у своїй промові остерігав, вказуючи на потреби пристосування й переміни. Та мене не слухали. Запал до праці їх осліпив.

Ще пригадую собі нашу останню зустріч. Це було напередодні арешту, дня 8-го лютого 1942 р. Ми мали розмову з огляду на ева-

куюцію кадрів, що її розпочато. Я змалював ситуацію, маючи добрий вгляд. Ще в листопаді, після нового розгрому в Житомирі, де у зв'язку з Святим Базару розстріляно біля 200 люда, та після закриття журналу „Літаври“, ми рішили перемістити людею. Моїм завданням було спонукати О. Телігу до виїзду з Києва.

Вона вислухала мене уважно. Мої аргументи були переконливі й ситуацію вона бачила ясно. Не було двох думок, що черговий удар спрямується проти єдиного ще бастиону — Спілки Письменників і Журналістів.

— Це все ви добре кажете. Але коли удар дійсно буде спрямований проти Спілки, хіба може голова покинути її? Забагато людею я туди втягнула і висунула. Це заломить їх віру в нашу справу, коли залишити їх самими у вирішній момент.

Я мусів їй признати рацію. На тому ми попрощались.

Другого дня її арештували. І вона впала на стійці, як справжній провідник.

Т. Б. Б.

Із листів до Редакції

УЛЮБЛЕНА КНИЖКА, ЧИ УЛЮБЛЕНИЙ АВТОР?

Наша анкета навіяла цікаві думки. На неї відгукнулася відома письменниця і подала в листі свій вибір. Ось уривок із її листа:

Я вибрала Віру Вовк тому, що виїнятковно вона мені дуже близька, а в деяких справах видається навіть, ніби наші думки йдуть по одній лінії. Перш усього я в неї бачу великий талант — щоб тільки яка неласкава доля нам його не змарнувала! Талант, що не пише з обов'язку, не з самолюбства, що свідомий своїх недоліків, але вперто змагає до удосконалення — навіть? Щоб нас потягнути до висот! І тут я натрапляю на те, що мене саму хвилює: стремління до таких чудових релігійних тем!

Я сама у своїх писаннях майже не торкалася цього за виїнятком хіба „Поміж берегами“ (Розумовський, трохи Квітка). Вважала, що до цього треба більш зрілих роздумвань. Розгортаю це ширше у невиданому ще романі „Острів Ді-Пі“. Віра Вовк підходить з трохи іншого боку і тому це для мене незвичайно цікаве, а цікаве

ще й тим, як у неї це розвинеться, коли їй самій прибуде більше років.

А попри те у Віри Вовк любов до рідного якось зворушлива. Вона немов засоромлює, особливо тих, що знають Батьківщину краще, ніж вона, але дають їй менш любови. А все закроплене гумором, легким, невимушеним, не злосливим, але й не солодким. Хто не полубить „бідного Кутика“, коли враз із авторкою побуває в ньому?

„Духи і дєрвіші“ я прочитала двічі. Думаю, що ця книжка заслужила на це. Прочитала я й „Вітражі“. Але в ній я вже знайшла менш цікавого для себе. Перш усього видається ніби книжка є продовженням „Духів і дєрвішів“ і аж шкода, що перша особа в ній це він, а не вона.

Правда, легше писати повість, черпаючи матеріал із спогадів, ніж видумувати постаті (типи, характери), творити конфлікти, дібрати для них відповідне тло і рямці, але — Київ не збудували в одному дні. Правдиве творче обличчя Віри Вовк — принаймні я сподіюся — ще тільки перед нами.

Дарія Ярославська

Дві відьми

(Оповідання, нагороджене на Другому Літературному Конкурсі СФУЖО)

Кожний, хто жив на Україні, знає, що там є відьми. Але, чи багато хто з нас може похвалитися, що вони зустрічали справжню відьму?

До дванадцяти років, я чула й читала багато оповідань про відьм, русалок, водяників, домовиків тощо. А як ще, бува, почитаю Гоголя, або Шевченка, то, гей, боюся вийти за поріг увечері! З кожного кутка виглядає як не домовик, то лісовик. Як гляну на місяць, що заходить за хмару, то, ось-ось, уже бачу відьму на мітлі, чи нечистого. Страх, та й годі! Але скоро мені довелося зустрітися з двома живими відьмами, про що я й хочу розповісти.

*

В село, де мій батько був священником, з черговою візитацією приїхав єпископ. Приїзд єпископа до сільської парафії завжди приносив зі собою деякі зміни. Так було і тим разом.

Після врочистої архиерейської Служби Божої, єпископ обідав у нас, і зараз же по обіді, почав із батьком розмову про те, що Синод вирішив перемістити батька на парафію в одне глухе, далеко віддалене від міста, село, серед лісів і торфових болот.

— Синод накладає на вас, як душпастиря, відповідальні завдання, — вів далі розмову єпископ — в Лісках (так звалось нове село, куди перевели батька) кажуть, є відьми...

Батькові брови піднялися вгору від несподіванки, але Єпископ заспокоїв його, що в Лісках лише дві жінки мають репутацію відьми, і що завданням батька буде боротися з такими забобонами й викорінювати їх.

Коли єпископ від'їхав, він залишив нам цілу гору клопотів. Батьки зразу ж стали обмірковувати деталі переїзду і я зовсім не чула, щоб вони були заклопотані присутністю відьм на новій парафії. Але ми всі семеро, від чотирьох-

літнього брата, до шістнадцятилітньої сестри, зібралися в бібліотеці й відбули нашу першу конференцію у справі майбутньої зустрічі з відьмами (двохрічна сестричка за малоліттям участі в конференції не приймала).

Батьків ми не наважувались питатися, отже, першим чином, ми звернулися до літератури у цій, делікатній для нас, справі. Енциклопедії у нас не було, то ми звернулися до збірки Гоголя, який дає вичерпні відомості про відьм. В одному місці, словами одного зі своїх героїв, він каже, що: „... всі жінки, що продають городину й молоко в Києві на базарі, є відьми!“ Ми не знайшли певних статистичних даних, чи то є дійсно так, але з того часу, як Гоголь писав це, пройшло якихсь 60—70 років. Отже ми поклали надії на те, що модерне життя 20-го сторіччя вже зменшило відсоток відьм (дві на все село, як згадав єпископ), а то ми змушені були б запідозрити в цьому маму і всіх сестер.

Далі ми стали шукати в творах Гоголя дані про конкретні ознаки відьми. І ми знайшли!

Відьма обов'язково мусить мати довге волосся, хвіст, чорного kota, червоного півня і великий віник, на якому вона вночі вилітає з комина. Відьма мусить бути сдружена, або вдова. Відьма не любить міста і — що є найнебезпечніше — вдень має вигляд звичайної, часто привабливої, жінки й лише вночі обертається у відьму, сідає на віника і вилітає в комин на побачення з нечистим.

Коли обговорювали питання, яким чином можна виявити хвоста у відьми, десятирічна сестричка попросила слово і відкрила тільки їй одній відомий секрет. Нібито наш чотирьохлітній братик Григор був уроджений з хвостиком, але йому той хвостик негайно відрізали. Григор із риданням побіг до мами. Мати заспокоїла його, що хвостик лише вигадка сестри і на-

ша перша конференція була перервана мамою. Нас усіх одіслали спати, а Григор втратив до нас довіря і більше участі в наших конференціях не приймав.

Незабаром відбулася друга відьмоконференція над озером, уже за участю, дуже компетентного в таємничих справах, Федора, внука старого рибалки.

Народне вбрання старшої жінки з Чортківщини
Old woman's attire in Chortkiv, West Ukraine, is accentuated by a white headdress

Федір говорив нам ще раніше, що його дід нераз у ятірах з рибою знаходив русалку з зеленим волоссям, але русалка завжди жалібно просилася відпустити її назад у воду. Федір сам русалки ніколи не бачив, але його дід бачив, а дідове слово міцне!

Федір казав, що він щодня наливає домовику молока в квартиру і кладе за комин і домовик випиває. Домовика ніколи ніхто не бачив, але він живе в домі і дає про себе знати звуками.

Щоб побачити лісовика, Федір радив нам йти в густий темний ліс, зайти глибоко і гукати лісовика. Спочатку він одізветься, а тоді й сам прийде. В ліс треба йти одному. Але нас поодиноці в ліс не пускали.

Федір чесно признався, що він ніколи ще відьми не бачив, але дід йому казав, що нераз бачив. Також Федір сказав, що він знає корінь, який, як носити на тілі, робить людину забезпеченою від чарів відьми.

На другий день він приніс нам корінь, дуже подібний до хрону. Сказав порізати на шматочки, зашити в полотно і носити на шиї, або зашити в одягу.

Ми зробили все, як сказав Федір. Талісман усі мали на шиї разом із хрестиком, а батькові і мамі ми зашили в одягу. Але ввечері мама виявила талісман у Григора, коли мила його перед сном. Григор позбувся талісману, а ми поздіймали свої з шиї і позашивали в одягу. Протівідьмовий корінь діє, де б він не знаходився!

Коли ми нарешті переїхали в Ліски, ми зразу ж старалися виявити в обох відьом усі важливі прикмети.

Перша відьма, Саверка, мала 38 років, була вдова, мала стрижене волосся, не мала чорного kota, ані червоного півня. Мала лиш невеличку мітелку з очерету, що ніяк не була подібна до мітли, на якій може літати відьма. Щодо хвоста, то питання було складніше. Вона ніколи в річці не купалася, отже підглядіти, чи відьма Саверка мала хвоста чи ні, ми не мали жодної можливості.

Місцеві люди звали її відьмою за те, що як тільки вона входила

в сусідню хату, всі металеві речі починали рухатись. Вона жила в Лісках лиш один рік, наймала старий дім і була добра кравчиня. Всі, крім однієї сусідки, заборонили їй відвідувати їх. Ця сусідка терпеливо зносила, як Саверка заходила до неї і мовчки спостерігала, коли металеві речі в хаті ніби оживали й поволі рухалися. Саверка ходила до церкви і була жінкою доброї вдачі.

Незабаром, як батько прийняв нову парафію, громада запросила його посвятити хату, де жила Саверка і хату сусідки. Але свячення нічого не допомогло. Знову, як і раніше, тільки вона входила в сусідню хату, металеві речі починали рухатися.

У відповідь на лист батька, з міста приїхала комісія. Нам, дітям, здавалося, що комісія в першу чергу займеться виявленням хвоста — цієї переконуючої ознаки відьмарства. Але ми були дуже розчаровані. Комісія чомусь цим питанням зовсім не цікавилася. Вона навіть не розмовляла з Саверкою чи її сусідкою. А оглянувши обі хати та ствердивши, що металеві речі рухаються, списала довгого протокола, в якому було написано, що це все діється внаслідок якихось особливих атмосферичних сполук, досі не виявлених.

Обурена громада села запропонувала відьмі Саверці негайно залишити село і вона зараз же кудись виїхала.

Друга відьма, Юхимиха, мала 92 роки. Вона теж, як і Саверка, не була корінною мешканкою села. Колись давно вона була господинею в одного багатого поміщика і навіть їздила з ним до Риму та Парижу.

Це була на диво здорова і міцна, як на її вік, жінка і її висока постать завжди всюди вирізнялась. Вона любила гарний одяг, особливо кохалася в квітчастих хустках, яких мала безліч.

Юхимиха уже жила в Лісках вісім років, її боялися, не любили, але якось так виходило, що без неї не могли обійтись. Вона була в селі за лікаря, ветеринаря і знахаря. Виглядало, що вона неписьменна, бо коли треба було розписатися,

вона ставила хрестик замість підпису.

Її хата була завішана травами і коріннями. Вона часто ходила по лісах і болотах і щось збирала. В неї в городі було мало городини, але кожний вільний шматок землі був засаджений місцевими, а також незаними в околиці лічничими травами і коріннями. Їжою вона не журилася, їй селяни приносили все, і завжди найкраще з того, хто що мав.

Крім лікування людей травами й коріннями, Юхимиха була ще фахівець від корів. Вона могла відібрати молоко і повернути назад; могла зробити рідке молоко добрим і густим, що мало наполовину сметани.

Не зважаючи на те, що Юхимиха не вмiла підписати своє ім'я, її часом бачили через вікно з книжкою в руках.

До церкви Юхимиха ніколи не ходила. Вона ні з ким не віталася і нікому на привітання не відповідала.

На наші дитячі спостереження, щодо ознак правдивої відьми, даних Юхимиха мала небагато. Вона не мала чорного kota, ні червоного півня. Мала довге волосся, але в селі всі дівчата й жінки мають довге волосся. Але коло порога хати завжди був зіпертий на стіну березовий віник. Віник був не такий, як у всіх, а великий і з довгим дерев'яним держакком!

Найважливіша ознака — хвіст, і тут не була можливою до виявлення, бо Юхимиха, як стара жінка, ніколи в річці не купалася, а лазні в селі не було.

Отже, крім віника, ми не мали жадних ознак відьмарства. Залишалося тільки слідкувати, чи вона вилітає вночі з комина на мітлі. Але ми не мали на те жодної можливості, бо вийти з дому в село ніхто з нас вночі не смів.

Скоро нам довелося познайомитися з Юхимихою ближче.

Від блискавки загорівся близ села стіжок пшениці. На Україні існує повір'я, що не можна гасити вогонь від блискавки водою, бо блискавка — то кара Божа. Звичайно гасять землею, кидаючи лопатами. Старі люди кажуть, що

(Продовження на ст. 8)

Відійшла з Френклина...

Колись, десять, чи вже більше років тому, — коли зараз після приїзду до Америки ми жили у Філадельфії, на „Френкліні“ — приємно було раннім ранком, ще заки збудилися люди, поглянути крізь вікно на тихеньку, наче виметену від людей, вулицю.

Нікого на ній не було, лиш на деревах коло катедри починали цвирінькати горобці, часом десь від Джірдард Евню заскрипів перший ранковий трамвай, загула десь раптово сирена поліційного авта і знову вмовкла — а так, „на Френкліні“ був спокій.

Потім, з-за вугла коло будинку Сестер появилася з-за муру постать у чорному, з портфелем у руці. Це першим появлявся на вулиці Френклина Єпископ Константин Богачевський, пізніший Митрополит. Відкривав ключем двері будинку Консistorії і зникав унутрі, і тоді — наче відкривався „український день“ на вулиці Френклина.

Хто туди не ходив, цією, спочатку тихою, а потім щораз більше гамірною вулицею!..

Виходив на ранковий прохід із своїм чорним спаніелем „Пшиком“, Володимир Блавацький, проходила повільною ходою могоутня, трохи похилена постать директора „Дністра“ Ярослава Колтунока, про якого говорили, що він носить у кишені ключі від банку „Дністер“, якими хоче відкрити знову колись браму будинку на Руській вулиці у Львові!..

Туди крокував у темно-блакитному габардиновому плащі, з не-

відступною люлькою в зубах, капітан української військово-морської фльоти, Святослав Шрамченко, той сам, що бачив власними очима український прапор над кораблями нашої фльоти на Чорному морі — і тримав цей прапор захований у своїй малій кімнатці-музею!..

Туди ходив сотник Дмитро Гонга, бравий артилерист, що його труну вкривали в каплиці на розі червоною китайкою, туди ходив Семен Байдович - Волосянський, старшина Дивізії, що помер у Нью Йорку, туди ходив творець Українського Музичного Інституту Роман Савицький — туди пройшла немала частина історії української еміграції в Америці — ось цим непоказним „Френкліном“, по якому крокував колись навіть і сам Слуга Божий Митрополит Андрей Шептицький, як свідчить захована з давніх часів світлина.

Багато знатних людей ходило по цьому Френкліні, що зникає тепер поволі з поверхні землі. Розвалюють будинки, переходять у далекі далі люди!..

І тут, у цій самій каплиці на розі процалі ми пару років тому разом з Кекилією Гардецькою, нашу спільну знайому Ірину Бонковську — а тепер недавно прийшлося попросити востаннє і саму Кекилію Гардецьку!.. І вона находилася і натрудилася на цьому історичному „Френкліні“.

Як часто можна було стрінати її на просторі між будинком США і „Базаром“... Ішла спішною ходою, а її висока постать — постать боярині — домінувала над „Френкліном“. Нераз мені думалось, що вона краще надавалася б до часів Франкового Захара Беркута і Тугара Вовка, до днів, коли в наших горах жили люди великої душі, такі різні від наших пігмейських часів.

А раз — вона написала до мене листа, у „Нашому Житті“, взиваючи мене відозватися знову, коли на якийсь час замовкли фейлетони Руги. А коли лист Цьопи до Руги появилася вже в журналі і коли ми стрічалися, вона мовчала, якби це не стосувалося до нас обох.

А потім появилася моя відповідь

Цьопі в „Нашому Житті“. Як дуже шкодую, що не було в цій відповіді всього того, що хотілось би мені сказати, зокрема тепер, коли нема вже між нами боярині. Чому не було там написано, як дуже тішитися і гордитися повинна людина, названа в журналі „Ругою“, тому, що на неї звернула увагу і до неї написала ця достойна жінка, яка ціле своє життя боролася і трудилася — від часу у Володимирі Волинському, де вона вчила в школі заснованій Українськими Січовими Стріляцями, аж до гештапівської тюрми і допоміжної праці для Дивізії — ще в „старому краю“.

А потім прийшла Америка і непоказна вулиця Френклина, вулиця, що нею нераз, може, проходила історія і якою ходила гуцульська бояриня Кекилія Гардецька.

У високих Карпатах, коло її рідної Криворівні — на полонинах і верхах, не загуде сьогодні трембіта, щоб віддати низький поклін Тій, що ці гори так дуже любила. Чужа земля прийняла тлінні останки Тієї, що йшла гордо й гідно через ціле своє життя та якій належав спочинок у рідних горах!..

А колись, коли знову йтиму темного вечора вулицею Френклина у Філадельфії — може мені здасться, що на розі, коло катедри я бачу її високу постать з сивою головою!..

Бо, так мені часом здається, що темними ночами йде по старій вулиці Френклина дивний похід: ідуть митрополити, єпископи, священники, старшини українських армій і фльоти, йде великий актор, іде фінансист, ідуть журналісти, письменники, музики — люди, які перейшли через сторінки нашої історії!.. Йдуть тихим, мовчазним хоромом — так, як ходять у людській уяві ті, що перейшли вже кордон усіх болів земських, але живуть на цій землі у людській пам'яті!..

І йде між ними, в тому поході Великих, жінка із постаттю і душею боярині — Кекилія Гардецька.
Руга

ДВІ ВІДЬМИ

(Закінчення зі стор. 6)

можна гасити кислим молоком також.

Юхимиха прийшла і, всупереч громаді, почала гасити вогонь водою. Ніхто не смів їй сказати хоч півслова, бо безбожна відьма завжди робить не те, що люди!

Сусіди нерозумно попереджали нас, щоб ми не мали з Юхимихою суперечок, бо тоді вона відбере в корів молоко. Моя мати сміялася з того і казала, що вона в такі байки ніколи не повірить.

Якось, у наших сусідів через пліт, захворів хлопчик. Покликали Юхимиху. Вона принесла зілля, сказала заварювати, як чай, і давати пити. Після того заплющила очі і, похитуючись в один бік і в другий, почала щось швидко віршовано шепотіти. Далі голосно стала виганяти хворобу з хлопчика: „Хай твою болість візьмуть чотири вітри і віднесуть на сусідські діти“.

В цей час зайшла моя мати і почувала її слова. Мати обурилася:

— То ви виганяєте хворобу з хлопця на сусідські діти, тобто на мої діти?

Юхимиха суворо подивилася на матір і сказала:

— Ти пошкодуєш, що втрутилася в мої справи. Згадаєш мене з завтра, коли не буде краплі молока в тебе в хаті для дітей, бо твої дійні корови будуть сухі, як цей березовий віник...

Вона відвернулася до хворого і більше не звертала на маму жодної уваги.

На другий день обидві наші корови захворіли, не давалися видоїти і з дійок, замість молока, бризкала кров. Батько, мати й ми всі вже не мали підстав не вірити, що Юхимиха дійсно може відібрати молоко в корів.

Мати звернулася до сусідів за порадою, що вони роблять у такому випадку. Відповідь була одна: треба йти до Юхимихи, вклонитися і просити, щоб повернула молоко.

За три дні, коли справи не покращали, мати ковтнула гордість і наважилася піти до Юхимихи.

— Ти чого прийшла до мене? — суворо запиталася Юхимиха, стоячи спиною до дверей.

— Я прошу повернути молоко моїм коровам, — несміливо, ледве вимовляючи слова, промовила мама.

— Добре, я прийду з завтра і поверну молоко, але за це ти мушиш зараз дати мені твою турецьку хустку...

Мати зняла чудовий турецький шаль із плечей і віддала Юхимисі.

Вона прийшла, як обіцяла, сказала подати дійницю, зайшла одна в короварню і пробула так з півгодини, власне, багато довше, аніж потрібно, щоб тільки видоїти корів. Сказала подати лопатку і глибоко закопала молоко.

— Не вживайте молока один тиждень. Сьогодні ж, пришліть мені відро меду і двоє молодих курчат — кинула вона в бік матері і пішла геть.

За три дні молоко вже мало нормальний вигляд, але ми ще довго боялися його вживати. Покликаний з міста ветеринар знайшов обох корів здоровими і присутність крові в молоці нічим виправдати не міг. Він уже чув раніше про такі випадки і з'ясував це тим, що, мабуть, Юхимиха дає коровам якесь коріння.

Юхимиха жила ще після цього десь зо десять років і померла дуже старою. До останнього дня вона виконувала свою місію відьми, заговорювала кров, виганяла на вітри хвороби, спиняла молоко і віддавала його назад. За день до смерті вона викачувала переляк з дитини, качаючи яйце вздовж і впоперек спини.

Як неправовірну її поховали без християнського обряду і закопали в кутку цвинтаря, там, де закопують самогубців і нехрещених дітей.

Далека родичка приїхала отримати спадщину по Юхимисі. Налякана оповіданнями про відьмарство Юхимихи, вона запросила батька посвятити хату і всі речі, що належали старій. Серед розкладених річей були також книжки і зшитки з нотатками, а серед безлічі хусток — мамин, вже осквернений, турецький шаль.

В той час, як ми обліпили вікна, щоб побачити, які приладдя чорної магії були в хаті цієї сильної відьми, батько зі здивуванням оглядав книжки, зшитки і нотатки, бо ж Юхимиха вдавала з себе не-

письменну. Книжки, російською, німецькою і французькою мовами, були медичні і підручники лікарських рослин. Кілька зшитків були заповнені медичними нотатками. Окремий грубий зшиток із іменами місцевих селян із нотатками, кому, які трави допомогли і від чого. Назви ліків часто подавані в латинській чи німецькій мові.

Родичка запропонувала батькові забрати книжки і нотатки, бо вони їй не потрібні, що він охоче зробив.

Ніхто не знає, чому Юхимиха вдавала з себе неписьменну і замість підпису ставила хрестик.

В нотатках були зазначені всі ліки, вживані для людей, але ніде не було жадної згадки про те, чим одібрати молоко у корів і як його повернути. Цей секрет Юхимиха забрала зі собою.

Зшитки з медичними нотатками і книжки зберігалися у нашій родині довгий час і були передані молодшій сестрі, коли вона від'їжджала до міста студіювати медицину.

ІЗ ДИТЯЧИХ ВИДАНЬ

Леся Храплива: КОЗАК НЕВМИРАКА. Оповідання для дітей. Нью-Йорк, 1961. Мист. оформлення Христини Зелінської. Ст. 96. Ціна 2 дол.

У цьому ілюстрованому оповіданні авторка подала талановиту фавулу казки. Мрія і дійсність зручно переплетені і за пригодами Козака Невмираки захоплено буде слідкувати юний читач. Ілюстрації Христини Зелінської, якими рясно засіяна книжка, підносять враження неймовірних ситуацій.

С. Риндик: ПРИГОДИ СІРКА КЛАПОВУХОГО. Шикаго, 1961. Ілюстрації роботи М. Григорієва, а наголовки Л. Рихтицького. Видання Укр. Амер. Вид. Сп-ки. Стор. 26.

У десяти віршах автор змалював різні пригоди Сірка, поширюючи знання дитини. В не надто довгих картинах жваво описані його зударі із білкою, жабкою, рогачем, ропухою й бараном. Поруч того сон Сірка і його виступ на футбольному полі — милі вставки, що заокруглюють його силуетку. **Л. Б.**

Квіти пахнуть на полотні

Із картинами Надії Сомко я познайомилась уперше на Жіночій Образотворчій Виставці в Нью Йорку. Китиця гвоздиків була так живо намальована, що не хотілось відірвати очей. Тоді то я почула „бонмо“, що кружляло про неї ще в Аргентині. Мовляв, в її картинах „квіти пахнуть...“

Дійсно, квіти Надії Сомко неповторні. У них є ота позапростірна ніжність, що її відчуваємо на вид розквітлої квітки. У кожної людини вона ворухнеться. Але не кожен вміє вилити це почування так радісно й із життям, як це вдається малярці.

Тому й хотілось пізнати авторку цих чудес. Хоч мені довго не щастило, проте нагло ми зустрілись, як це часто буває. І то на пляжі ньюйоркського острова. Там на піску, під палочим липневим сонцем пройшла наша перша розмова.

Може й це були найбільш відповідні рямці? Бо Надія Сомко втілює собою життя, сонце і ра-

дість. В її чорних очах багато рішучості й темпераменту. Недаром доля судила їй таку далеку мандрівку з зупинками в різних країнах.

Довідаюся, що вона родом із Слобожанщини. Студіювала в Харкові і Києві, а вчителем її був проф. Василь Кричевський. Може й тому притаманна їй певна ліричність у трактуванні теми, що її так різноманітно виявляють усі Кричевські. Але це було б одне тільки, що в'яже її досі з великим учителем. Та ще й один технічний прийом, що вона від нього перейняла, а саме — малювання не пензлем, а шпателью, себто ножиком до збирання фарб із палітри. Ця техніка вимагає великої певности руки й її удосконалив був проф. Кричевський до майстерности.

Цікаво розкаже Надія про роки шукання і студій. Із здивуванням довідаюся, що вона закінчила архітектуру, доволі незвичне для жінки звання. Але війна перешко-

дила їй працювати в своєму фаху. Та й тягнуло її більше до малювання, як потреби душі. Весь час шукала свого шляху в цьому, спершу вдосконалюючи техніку, а потім вираз.

Велика мандрівка дала можливість поповнити мистецьку освіту за границею. Надія Сомко попала з чоловіком до Італії. В перших повоєнних роках по шляхах сунулись колони автомашин, розвозячи втікачів. Приміщення для них знаходилося у школах, де видавали також харчі. Так молоді подружжя проїхало всю країну від Больоньї аж до Генуї, оглядаючи пам'ятки й краєвиди.

Вірити не хотілось очам! Колісь, слухаючи лекції в Київському Художньому Інституті Надія Сомко й не мріяла, що це все побачить. А ось „Пієта“ Мікельанджельо перед нею так близько, що може торкнутись її рукою. А ось фрески Рафаеля з їх живими красками, що їх бачила лиш на репродукції! Все це, колісь відчуте немов увісні, тепер переживалося на яві.

У Римі прожили цілий рік. Нав'язався контакт із італійськими мистцями. Вони привітні й сердечні, як діти. Дали рекомендації до мистців в іншому місті. І знов дорога до Венеції, Верони, Флоренції, а звідси до Генуї, того казкового, приморського міста з його прекрасним цвинтарем-музеем. Тут, як і в Римі обоє мистців розмалювали грецьку церкву. Знов Больонья, а потім на довгий час переїзд до Сан Ремо на італійській Рів'єрі. У цьому місті квітів народився Надії Сомко син Микола.

В Сан Ремо подружжя зробило першу свою виставку. Надія Сомко виставила квіти й краєвиди, а її чоловік Сергій Макаренко — портрети. Виставка мала успіх і багато картин розпродано. А потім простелилась подружжю дорога — до Аргентини.

Прожили тут дванадцять довгих літ. Знов пізнання нової країни й її людей та нові шукання у мистецтві. Аргентинські мистці зу-

Надія Сомко і Сергій Макаренко в їхній робітні у Буенос Айресі.
Біля них син Микола

Atelier of Nadia Somko and Serge Makarenko in Buenos Aires, Argentina

стріли їх привітно. Незабаром удалось Надії Сомко улаштувати свою виставку, що мала успіх. Стала членом Спільки Аргентинських Мистців. Це вже втретє вклучилась у мистецьке об'єднання, будучи членом Спільки Українських Мистців у Києві і Об'єднання Вільних Українських Мистців у Львові.

Недавно тому подружжя Макаренків прибуло на поселення до ЗДА. Тут приходиться їм знову приміюватись до обставин нової країни. Та на початку Надія Сомко дала виставку своїх картин, що познайомила публіку з її творами. А тепер працює вона даліше, шукаючи нових труднощів, що їх треба перебороти...

— Мене манить праця тільки тоді, коли бачу перед собою нові завдання. Тому захоплююся цим процесом до безтями. А коли вже щось досягнула, тоді це лишається позаду й мене вже не приманює.

І справді! Поруч тих „живучих“ квітів і краєвидів зарисовуються в мисткині нові полотна. Це картини побутового змісту. Ось „Ярмарка на Чернигівщині“, барвна композиція з осіб, тварин і соняшних плям. Або радісна обрядова сценка „У Різдвяну ніч“, що прикрасила обгортку нашого попереднього числа.

Надія Сомко проявляє себе і в історичних картинах. Це „Врочистий вихід кн. Ярослава Мудрого з родиною“, на якому собор св. Софії бачимо в первісному вигляді. Або „Великодня ніч“ (Гетьман Іван Мазепа під час Воскресної Утрені в Києві), де бачимо гетьмана з почотом в освітленні смолоскипів. Ці картини втримані в ясному кольориті, і як уже критика ствердила, роблять враження кольорових візій.

Поза тим Надія Сомко не покидає своїх квітів і краєвидів. Її твори з тієї ділянки — це „Золота осінь“, намальовані в маєтку п-тва Коць біля Лексінгтону. Тут, у цьому культурному домі буває багато мистців.

У плянах Надії Сомко тепер влаштувати нову виставку картин в Українському Інституті чи новому будинку УВАН. Це промостить шлях для виставки в американській галерії, до якої змагає. Л. Бура.

Ціла людина

На бажання 28 Відділу СУА в Нью-арку подаємо текст промови, виголошеної на панакхиді за бл. п. Олену Гординську.

Стоїмо перед страшним і неблаганим законом, що хоч наказує серцю битися і рости духові, спиняє пульс того серця і духові каже відійти у незнане, щоб здати рахунок із того дару, яким Він, оцей Невблаганний і Досконалий Його обдарував. І цьому наказові піддалась наша дорога Олена Гординська і лежить перед нами з маєстатом смерти на обличчі, — ота понад усе люблена своїми дітьми мати і невтомна суспільна працівниця. Яка це була мати, кожен із нас може сказати, коли бачить у важкому горі понурені голови її дітей. Покійна, коли помер її чоловік Ярослав Гординський, із здвоєною енергією допомогла дітям вийти в люди, отим дітям, що ними сьогодні хвалиться вся українська суспільність. Але не тільки про своїх дітей вона дбала. Її знали дівчата на терені великого Львова, що їх важка доля вигнала з-під рідної стріхи у чуже місто за хлібом. Вона вчила їх шанувати рідний обряд і мову, хоронила від упадку і неодній своєю великою життєвою мудрістю привернула свідомість своєї вартості. Як довголітня

голова Т-ва „Укр. Захоронка“ у Львові, на припоручення князя Церкви, Митрополита Андрея, поставила цю організацію на дуже високому виховному й патріотичному рівні. Всі ті, яким треба було допомоги, Покійна з отвертим серцем її удіяла. Нераз можна було бачити постать високої жінки під мурами тюрми, яка з клунком у руці чекала на чергу, щоб передати передачу тим, що їм жорсткий окупант густою решіткою заслонив сонце волі та для яких найвищою ціллю життя була воля народу. І мимоволі приходять на гадку слова Івана Франка, що каже:

Той, хто любить, терпить
В кім надія ще тліє,
Кого бій ще манить,
Людське горе смутить,
А добро веселить
Той — цілий чоловік!

І таким цілим чоловіком була наша Олена Гординська. Хоч крісло нашої секретарки буде порожнє на сходинах, але ми всі віримо, що вона завжди з нами. Спи спокійно, дорога працівнице, по життєвих трудах! Буде нам її бракувати в праці, але дух, що ним вона нас натхнула, не замре ніколи!

Оксана Согор-Тарнавська

НА ПАМ'ЯТНИК Т. ШЕВЧЕНКА

Збірка на пам'ятник Т. Шевченка у Вашингтоні продовжується з успіхом. Відділи СУА зголошують нам свої пожертви. І так в останньому часі зложили: 68 Відділ СУА у Сиракузах 107.91 дол. (увесь дохід із імпрези „Жінка у творах Т. Шевченка“), а Окружна Рада СУА у Рочестері, 61 Відділ СУА у Вилпани і 66 Відділ СУА у Нью Гейвені по 100 дол. Таким способом уже одна Окр. Рада і 12 Відділів СУА пожертвувало такі суми.

Із звіту річних зборів 47 Відділу СУА в Рочестері довідуємось, що Відділ вплатив 75 дол. на будову Пам'ятника.

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

Приймається в нас звичай, що Відділи, які одержали нагороду за приєднання передплатниць, призначають її на передплату для „бабусі“ в Європі. Оце тепер недавно 29 Відділ СУА у Шикагу призначив свою нагороду на таку ціль.

Рівночасно слід подумати про віднову передплати, уфундованої зпочатком 1961 р. 54 Відділ СУА з Вільмінгтону заздалегідь подбав про те і відновив передплату для своєї „бабусі“.

ЗАМІСТЬ ВІНКА

Замість вінка на свіжу могилу нашої незабутньої виховної референтки бл. п. Ганни з Ракочих Білинської складаємо 20 дол. на школу українознавства, в якій вона вчителювала.

ЕКЗЕКУТИВА СУА

НАШЕ СПІВЧУТТЯ

Гол. Управі СУА висловлюємо наше глибоке співчуття з приводу смерті пресової референтки СУА бл. п. Кекилії Гардецької і складаємо замість квітів на її могилу 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Окружна Рада СУА в Рочестері

Курс Суспільної Опіки

Вісті СФУЖО подали вістку про те, що в часі від 27. квітня до 11. травня 1961 відбувся в Дітройті вишкільний Курс Суспільної Опіки. Зорганізували його спільно Комісія Сусп. Опіки СФУЖО й Об'єднання Українців Америки „Самопоміч“. Курс вела магістер сусп. опіки п-ні Марія Квітковська, інструктор сусп. праці на Вейнському університеті та працівник сусп. опіки Інтернаціонального Інституту в Дітройті.

Програма курсу складалася з трьох лекцій. Доповідачами були: п-ні М. Квітковська (Завдання працівника сусп. опіки і „Схема сусп. опіки“), п-ні О. Слюсарчук (Обхідні медсестри), п-ні Е. Запорожець (Добровільні працівники), п. В. Несторович (Проблеми „золотого віку“). Провід лекцій спочивав у руках інж. А. Міляничча, голови „Самопоміч“.

Доповіді дали широкий погляд на справи суспільної опіки. П-ні М. Квітковська з'ясувала історичний розвиток сусп. опіки в різних країнах і спинилася над характеристикою модерної суспільної опіки. За її словами завдання сусп. опіки — це не тільки допомога потребуючим, але й допомога людям у їх клопотах в їх суспільному й економічному середовищі. Окремо доповідниця обговорила завдання працівника суспільної опіки. Він мусить мати повне розуміння для людей, що їм має допомогти та шанувати право людини на таке життя, яке вона сама бажає вести в рамках суспільно прийнятих меж. Вкінці п-ні Квітковська подала перелік установ сусп. опіки в стейті Мишиген, федеральних і стейтових.

П-ні Ольга Слюсарчук подала історію установи обхідних медсестер. Перша з них Еліс Боуен стала працювати в 1894 р. у Дітройті. Згодом число їх зростало, аж поки в 1930 р. було їх уже 113. Тепер Асоціація Обхідних Медсестер начисляє сотні їх. Вони ходять від хати до хати, від одного клопоту до другого. Всюди вносять промінь світла приємним усміхом та охотою допомоги.

П-ні Емілія Запорожець працює довший час, як добровільна пра-

цівниця на терені Інтернаціонального Інституту. Зі свого досвіду подала прикмети добровільного працівника та різні подробиці перебігу й праці. Заохотила присутніх вступати в ряди добровільних працівників та прислужитись своїм ближнім.

Інж. Володимир Несторович торкнувся проблем старших віком людей. Це є — матеріальне забезпечення, житлова справа, повновартість людини у громаді й задоволення особистим життям. На всі справи не можемо мати впливу, але в багатьох напрямках можна допомогти вмілим підходом і виrozumінням.

Вписалось на цей курс 23 особи, а закінчило його 21 осіб. Ясно було, що курсантів теми цікавлять, бо майже кожен брав участь у дискусії. Це були пані: Біловус, Бойчук, Запорожець, Галяженко,

Лужецька, Сіділо, Сковрон і панове Щуровський та інж. Мілянич. Видно було, що кожному тема близька, бо всі присутні старались про щось запитатись чи зі свого досвіду додати.

Програму доповнила п-ні Елен із United Foundation, висвітлюючи фільм із праці тієї установи. Фільм показав на що зуживаються гроші, що їх щороку збирають на ту ціль. Вказала на те, що й українська громада, коли поставить серйозно суспільно опіку, зможе користуватись фінансовою підтримкою.

Отак в Дітройті вперше відбувся вишкіл працівників сусп. опіки, що можуть послужити своїй громаді. Це поважне завдання повинні перейняти й інші наші осередки, щоб ширити засади модерної суспільної опіки.

О. Слюсарчук

У змагу за Наше Життя

Пресові референтки й читачки нашого журналу в останньому часі гарно попрацювали. Ось вислід їх наполегливих змагань для приєднання передплатниць.

Пригадуємо умовини конкесту: всі ті, що приєднують нам 5 передплатниць і пришлють річну передплату, дістають однорічну передплату даром або книжок видання СУА вартости 5 дол.

Придбали нових передплатниць:

Марія Баб'як, Філадельфія (46 Від.)	1	Ірина Щерба, Вилмінгтон	1
Святослава Барусевич, Філадельфія	1	Людмила Сердюк, Трентон	1
Марія Бакалець, Пасейк	1	Марія Стефанів, Натлі	1
У. Бригідер, Торонто	1	Уляна Терлецька, Шикаго (22 Від.)	9
Дарія Цапар, Дороти	1	Ярина Гарасовська, Шикаго (22 Від.)	8
Коля Долинська, Ньюарк	1	Євстахія Струтинська, Шикаго	4
Ольга Денисенко, Денвер	1	Ольга Мартинюк, Шикаго	1
Стефанія Іванчук, Асторія	1	Марія Семків, Шикаго	1
Роман Коцик, Рочестер	1	Ангелина Майка, Шикаго	1
Анна Ковалівська, Нью Йорк	1	Валерія Чичула, Шикаго	1
Софія Котис, Нью Бронсвик	1	К. Турянська, Честер	1
М. Кесель, Клівленд	1	Людмила Волянська, Ютика	1
Наталія Клезор, Бронкс	1	д-р Ілярій Домбчевський, Янгстаун	1
О. Ключанович, Питсбург	1		
І. Лалчак, Монреал	1		
Люба Луцька, Торонто	1		
Дарія Мостова, Ірвінгтон	1		
Ляриса Музичка, Кантон	2		
Марія Пеленська, Питсбург	1		
Ореста Пळेцька, Шикаго (29 Від.)	4		
Стефанія Ракоча, Філадельфія	1		
Г. Рябокiнь, Ст. Пол	1		
Ірина Руснак, Рочестер (47 Від.)	1		
М. Рибачук, Нью Йорк	1		

АДМІНІСТРАЦІЯ
НАШОГО ЖИТТЯ

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Кекилії Гардецької складає 15 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч“ у Філадельфії

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

З сумом ділимося вісткою з усім членством СУА, що дня 17. грудня 1961 р. упокоїлася в Бозі по короткій, а важкій недузї, виховна референтка Гол. Управи **Ганна з Ракочих Телепко-Білінська**. Покійна була гімназійною вчителькою на рідних землях, вчила української мови в школі Сестер Василіянок у Філадельфії і довгі роки навчала у школі українознавства. Як виховна референтка Гол. Управи внесла багато нових ідей у цю ділянку. Полишила у смутку дочку Христю, сина Юрка, зятя і внучку. Також сумують за нею численні її учні, що їм вона старалась вщепити знання про Україну.

Дня 22. грудня о. парох В. Головінський, о. Збир і о. Шиманський відправили парастас у похоронному заведенні М. Гасина. Численно зібралась українська громада, а між ними в першу чергу членки 43 Відділу, який вона колись очолювала. Промовляли — п-ні Олена Лотоцька, голова Централі СУА, п-ні Ростислава Богачевська, голова 43 Відділу, п-ні Марія Масюк і п. Степан Конрад, вчителі школи українознавства, п. д-р Юрій Мачук, шкільний референт УЖКА, а на кінці її товаришка зі шкільної лавки, п-ні Слава Ісаїв.

Похоронна відправа почалась уранці 23. грудня 1961 р. Богослуженням, яке відправив о. парох Головінський і о. Шиманський. Представниці Централі СУА, членки 43 Відділу і багато громадян провели Покійну в останню дорогу на цвинтар у Факс Чейсі. По полудні того ж дня відбулись у залі Народного Дому поминки, що їх влаштував 43 Відділ СУА. По молитві, яку провів о. парох та перекусці поминками стала проводити п-ні Стефанія Пушкар, місто голова Гол. Управи. Промовляв п. Володимир Лотоцький, директор школи українознавства, в якій вчителювала Покійна і підкреслив її прикмети педагога. П. Сильвестер Герасимович, пригадав моменти її життя в Чорткові, п. Курочко розказав про її співпрацю у книжці про Теробов-

лю, п. С. Слободян, свояк батька Покійної, пригадав перші її трудні початки в Америці, інж. В. Трачук розказав про її поставу до учнів-підпільників. Іменем родини відповідав дир. Іван Поритко, свояк її покійного чоловіка. Він подякував усім присутнім за піддержку й увагу і дав ініціативу до збірки, що повинна стати пам'ятником у честь Покійної. Збірку мав би провести 43 Відділ СУА, що з таким зрозумінням і увагою поставився до своєї членки. Цю думку піддержав редактор Микола Пасіка. Збірка повинна послужити цілям, які покійна Ганна підтримувала і їм служила, а саме навчанню української дітвори в ЗДА.

Членки 43 Відділу провели збірку, яка дала 110 дол. Про її призначення подамо в черговому числі.
Екзекутива СУА

ДІТРОЙТ, МИШ.

Ділимося сумною вісткою з членством 23 Відділу СУА, що дня 4. листопада 1961 р. відійшла у вічність довголітня наша членка **Софія Замурило** у віці 69 літ. Походила з с. Радохінці, пов. Мостиська. Давно поховала свого чоловіка і стратила трое дітей, а ще покинула у смутку дві вайжні дочки і дальшу родину. Похорон відбувся з похоронного заведення Градовського, а від Відділу попрощала її голова п-ні М. Ясінська. На цвинтарі промовила місто голова п-ні Честух. Багато членок узяло участь у похороні, бо вона собі на те заслужила.

Нехай буде їй легкою прибрана земля.
Євдокія Кахній, секр.

БРУКЛИН, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що в 1961 р. ми втратили чотири довголітні членки нашого Відділу. На ювілею 35-ліття СУА вони одержали золоту відзнаку і це дороге відзначення взяла з собою в могилу.

Дня 31. березня 1961 померла **Климентина Малицька**. Походила з с. Яструбці. Дня 10. квітня 1961 упокоїлася в Бозі **Йоанна Клявзник**. Походила з с. Усте Біскупе, пов. Борщів. Дня 12. липня 1961 відійшла у вічність **Марія Сколоз-**

дра, яка походила з с. Розвадова, пов. Жидачів. Останньою померла **Анна Лис**, що походила з с. Куліва, пов. Жовква.

Членки нашого Відділу громадсько-но провели їх в останню дорогу. Вічна їм Пам'ять!

Я. Зарицька

ПОЖЕРТВА

На Листопадовому святі у Брукліні поставили ми сценку п-ні Катерини Гуцал із Міннеаполісу. За написання сценки авторка не взяла гонорару, але згідно з її бажанням складаємо 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Українська Громада
Бруклін - пвніч

НАШЕ СПІВЧУТТЯ

З приводу смерти невіджалуваної громадської діячки і члена Гол. Управи СУА бл. п. Кекилії Гардецької, тронута глибоким жалем через таку важку й болочу втрату складає найщиріші вислови співчуття, а замість квітів 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Окружна Рада СУА
у Дітройті

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу пресової референтки Гол. Управи бл. п. Кекилії Гардецької складає 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

47 Відділ СУА
в Рочестері

Замість квітів на свіжу могилу п-ні Мері Козак, тітки нашої членки п-ні Анастазії Вокер, складаємо 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

37 Відділ СУА
у Дітройті

НАШЕ СПІВЧУТТЯ

Переживаючи біль матері, членки нашого Відділу п-ні Еви Оліярник по втраті її найдорожчої донечки Ірини складаємо 25 дол. на фонд Мати й Дитина зі збірки, яку провела орг. референтка п-ні І. Свистун.

70 Відділ СУА
у Пасейку

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1962

Свято Жінки - Героїні

Наближається місяць лютий. У ньому привикли ми складати поклін жінкам-героїням. Тим, що віддали своє життя за волю Батьківщини або тим, що й досі відбувають засуди в концтаборах Сибіру.

Цей звичай вкорінився в нас уже давно. Коротко по мученичій смерті Ольги Басараб у лютому 1924 р. стали жіночі організації вшановувати її пам'ять. Хотілось відзначити її геройську поставу, її невгнуту волю. Бо хоч і були в нас до того часу жертвенні жінки, хоч чимало їх полягло із зброєю в руках у часі визвольних змагань, проте Ольга Басараб стала символом іншого змагання. Вона була однією з перших жертв тієї боротьби, що розгорілася на наших західних землях проти нового окупанта — Польщі.

В міру того як розгорталася ця боротьба, як кріп „підземний гук“, росли й вияви розуміння й пошани. В краю це обмежували умовини окупації. Але за океаном виріс ряд товариств імени Ольги Басараб, а врешті заснувалася центральна жіноча організація, яка носить її наймення. І поклін її постаті став у лютому обов'язковим.

Недоля хотіла, що настав ще один лютий місяць для українського жіноцтва. У 1942 р. з руки німецького окупанта згинула з київській тюрмі поетка Олена Теліга. Однією з перших вона повернулася на рідні землі, щоб „злитись знову зі своїм народом“. І це її змагання — розбудити приспані сили інтелектуального Києва — перервала рука наїздника.

Умовини окупації та воєнної й повоєнної мандрівки не дозволили розгорнути цього вияву по-

шани. Але вже в 10-ліття її геройської смерті жіночі організації поклонились її пам'яті. Багато жіночих товариств працює під її найменням. І в місяці лютому вона станула поруч Ольги Басараб, як новий символ. Бо хоч в цій останній війні загинуло багато жінок, довершивши великих діл, проте Олена Теліга є чільною представницею свого покоління. Її палкі слова і шлях, накреслений зарання в її поезіях, висувують її на чоло тодішніх прямувань.

Настав 1956 р., в якому долетіла до нас вістка про повстання в'язнів у Кінгірі. Геройський чин 500 жінок, що взявшись за руки, пішли назустріч большевицьким танкам, потряс сумлінням вільного світу. У лютому й березні 1956 р. ми провели ряд маніфестацій у честь погиблих, але й вказуючи на сотні й тисячі тих, що даліше караються в концтаборах. Свято Жінки-Героїні з поклону жінкам-символам стало гнівним протестом проти насильств та утисків большевицької системи.

І в дальших роках ми згадували їх. Поруч жертв, що полягли, жінки-в'язні увійшли у круг нашого зору. Свято Жінки-Героїні набрало ширшого значення, бо з поклону жінкам-символам воно стало вшануванням української жінки-страдниці взагалі. Ми повернулись лицем до жінки на рідних землях, що в невпинному змаганні відстоює своє право на формування свого життя. Ми поклонились жіночим постатям Т. Шевченка, що символізують недолю кріпаччини.

Це не значить, що ми забули Ольгу Басараб чи Олену Телігу. Вони zostались символами для нас і будуть завжди втілювати собою певні етапи нашої визвольної бо-

ротьби. Товариства чи організації, що діють під їх найменнями поклоняються щороку їх світлій пам'яті. Однак Свято Жінки-Героїні підо впливом різних спонук — змінило своє обличчя. Його сяг поширилося й на інші сторінки змагання жінок. Його зміст складається не тільки з жалібного поклону, а включає позитивні, будуючі нотки, сягаючи нераз і за засобом політичного протесту.

Все ж виринають роковини, в яких ми повертаємось до давніх символів. Цього року в осередку нашої уваги стане постать Олени Теліги. Двадцять літ, що проминули від її смерті, дозволять нам щойно тепер зрозуміти її шлях. Друковані матеріали і спогади сучасників допоможуть у тому. А й спонукають багатьох, що ще де-що пам'ятають, причинитись до цього своїм матеріалом.

Це є нашим тепер завданням. Поворот на рідні землі, майстерно змальований у її вірші, був провідним гаслом її життя. Вона здійснила це в рідному Києві, плекаючи пориви зближення й пізнання двох віток українського народу. Одинці там пам'ятають це. Але широкий загаль в Україні не знає її наймення, бо воно промовчане або оплюгавлене, як усі носії українських національних ідей. Отже ми покликані до того, щоб насвітлити її чин. Повинні розглянути її життєпис, подати провідні ідеї її писань, зберегти її силуетку у словах, потягненнях і виступах. Ми повинні передати її нащадкам, як історичну постать нашого визвольного змагання.

Її слово нам у цьому допоможе. Коли ми зрозуміємо її місце, коли оцінимо її прагнення і їх напрям, вже зробимо перший крок.

До 2. Літературного Конкурсу СФУЖО

(Із вступного слова, виголошеного на Літ. Вечорі у Філадельфії)

Конкурс цей був обмежений. Участь у ньому брали лише жінки, а самі твори були призначені для юнацтва. Про цю обмеженість Конкурсу, здається, не досить пам'ятали учасниці конкурсу, приславши й такі твори, що їх ніяк не можна назвати читанням для юнацтва. Також і Конкурсове Жюрі було досить вибадливе в оцінці творів саме у цій площині, — чи вони промовляють юному читачеві. Себто на перший плян висунулись інші міркування, — звичайно й естетичного характеру, — з поминенням вимоги виразної своєрідності присланих на Конкурс творів.

Це не значить, що прислані твори були надто складні, чи що подібні твори слід спрощувати. Навпаки, спрощування, це найбільший гріх нашої літератури для дітей і молоді. І це ж, дуже рідкісний дар творити такі мистецькі речі, що стають улюбленим читанням юнацтва, хоч би навіть були писані не для молодих. Пригадаймо з власного досвіду, як юнаками, — а, може, й дітьми, — ми зачитувались „Пригодами Тома Соєра“, „Робінзон Крузо“, чи хоч би нашим „Тарасом Бульбою“. Цей твір Гоголя, що на ньому виховались покоління юнаків, промовляє про особливу придатність для юнацтва пригодицько-історичних творів, а поміж присланими творами є два історичні, хоч сумлінне відтворення доби придушує в них пригодницьтво.

Кожен конкурс це подія для любителів літератури; подія, що вирішує про славу письменника. Пригадайте хоч би літературні нагороди у Франції чи Америці та світову Нобелівську нагороду, що за нею слідкують і політики. Пам'ятаємо ж недавні суперечки у зв'язку з признанням Нобелівської нагороди Пастернакові й знаємо про значення для Югославії цьогорічного відзначення Андрича. Конкурс — це поштовх і читачеві; випадало колись у Львові прочитати нагороджену (Антонич, Журба, Косач) книгу й не випадает тепер у Києві не знати орденосців; в Америці нагороджений твір звичайно стає „бестселлером“ і на нього черга в читальнях.

Цьогорічний Конкурс СФУЖО дає трохи спостережень, сьогодні загальникових лише й не про нагороджені

твори, що про них уже висловилося компетентне жюрі й що про частину з них, що будуть зачитані сьогодні, висловляться слухачі. Мова буде про спостереження над ненагородженими творами, що мають однакову — як і нагороджені — для нас пізнавальну вартість.

Участь у Конкурсі взяли 23 жінки-письменниці, або ті, що прагнуть стати письменницями. Проте імена першої величини (Лятуринська, Гуменна, Журба й ще дехто) відсутні; себто шанси для учасниць конкурсу були більш-менш рівні, в дещо звуженому масштабі. Учасниці Конкурсу, майже всі, особи середнього віку, навіть літні, хоч із них дехто молодий, як автор.

Вік авторки вплинув на вибір тем для їхніх творів та на їхні мистецькі шляхи. Більшість письменниць перебувають ще, так би мовити, „у старому краї“, себто живуть здобутками давніх часів, що їх не змінило інше середовище й інші вимоги до літературних творчости. Так напр., більшість із присланих творів розповідають про жахіття останньої війни. Але ж минуло вже біля двадцяти років від цієї війни; про цю війну світова література майже не згадує й твори Ремарка, Сартра й ін. вже давні. Це не тільки самобичувальна, — бо ж ми програли, — впертість, це слабкість. Відомо, що легше писати про королеву, ніж про куховарку. І легше розповісти про події, що самою своєю моторошністю схвилюють читача, аніж видобути мистецьке схвилювання із звичайного. Себто авторки йшли протореним шляхом, вибравши полегшення, здобуваючи напруження читача при зниженні художности розповіді.

З повищим пов'язана загроза відриву автора від читача. Молоде покоління не розуміє хронікальних описувань уже історичних переживань, — хоч би про небезпеки під час великої втечі на захід. Молоді напевно воліють прочитати про події минулого в чисто науковому творі, а не в белетристичному. Та й велика частина читачів старшого покоління також відпихається від подібних тем, бо „у домі повішеного не говорять про шворку“.

Однак, з десяти ненагороджених оповідань аж шість про війну й емі-

грування. Відважна (псевдонім, як і наступних авторок) у творі „Оседець“ описує війну, Отамана Петлюру, більшовиків; Горлиця у „Якою дорогою“, передає почування хлопчика до окупантів в боях — в оповіданні „Магараджа“. Тож відсоток творів, посередньо чи безпосередньо, про війну дуже високий. У советській українській літературі, цей відсоток також дуже високий і змагається з ним тільки численність оповідань про героїв праці.

Рівнобіжна до невинахідливости тем традиційність розповіді, з її заповідним описуванням другорядних подій, хронологічним засновком, слабкістю сюжету тощо.

І однак вислід конкурсу дуже потішальний. Вражає запал письменниць. Пишуть вони без бази, — без читача, без видавця, у непевності, чи буде колинебудь праця опублікована, часто в невідрадних матеріальних обставинах і завжди з непосильним вантажем минулого. З такою завзятістю кожна з учасниць конкурсу, бувши американкою, жила б заможна з письменницької праці, — бо ж сотки журналів потребують подібного матеріалу. У нас, хоч відсоток любителів літератури вищий, але кількість їх (лише сотки дійсних читачів) замала, щоб втриматись авторськими гонорарами. А для решти можливих читачів на еміграції легше видати тисячі доларів на нове авто ніж на нову книжку.

Помітне у надісланих творах пильнування поправности мови; відчувається вчитування у сучасних, — особливо радянських, — письменників і затирання мовних особливостей окремих провінцій.

Майже усі учасниці конкурсу розуміють естетичну вартість великих подій і глибоких переживань. Майже всі виходять із ідеалістичних засновків, тож шляхетність вдач і героїчність вчинків улюблені в їхній творчості.

Деякі твори виявляють надійні спроби можності авторок, які вміють розповідати без зачастих у нас пояснювальних вступів, з великою ошадністю в слову, влучними діялогами, з шуканням великих пристрастей тощо. Але,

Інформаційне видання

Світовий Конгрес Українського Жіноцтва у Нью Йорку намітив на своїй Сесії Молоді видання інформативної праці про Україну англійською мовою. Таке видання потрібне особливо нашій молоді для інформування свого довкілля, а придасться також зорганізованому жіноцтву у його взаєминах. Цю думку піддержувала покійна пресова референтка СФУЖО бл. п. Кекилія ГАРДЕЦЬКА, яка мала для потреб молоді велике зрозуміння.

Щоб ушанувати її пам'ять та сповнити це її бажання, творимо ФОНД з окремим призначенням цього англійського видання. Оцим звертаємось із закликом до наших складових організацій, членок-прихильниць і всіх людей доброї волі жертвувати на ФОНД ім. К. ГАРДЕЦЬКОЇ.

Видання підготує окрема Ред. Колегія, якої склад подамо пізніше.

Управа Світової Федерації
Українських Жіночих Організацій

Марія Савчикевич
Mary Savchukewich, a prominent worker of the Ukrainian Catholic Women's League of Canada, celebrated the 35th anniversary of her social work

ВИХОВНІ СЕМІНАРИ

В осінньому сезоні 1961 р. Виховна Комісія СФУЖО в Торонті провела знов цикл доповідей на виховні теми. У програму його увійшли доповіді: „Рідна мова у вихованні дитини“ (п-ні Тоня Горохович), „Виховне значення звичок“ (п-ні М. Кінасевич) і „Пісня, як допоміжний чинник у вихованні“ (п-ні Оксана Бризгун-Соколик).

По доповідях слідувала оживлена дискусія. Участь матерей була задовільна.

навіть у більш талановитих творах, непорядність щодо сюжетів.

У своєму висновку журі ствердило, що „конкурс виявив живучість літературного середовища українських жінок...“, широкий діапазон зацікавлень авторок та вмільий, а подекуди навіть дуже високий з мистецького боку, підхід до поодиноких тем“. З цим висновком можна погодитись, застерігшись лише щодо „широкого діапазону“ зацікавлень авторок.

Конкурс безперечно ствердив живучість літературного середовища на його жіночому відтинку і виявив, що подібні середники поживляють літературне життя еміграції. Заслуга ініціаторів Конкурсу, а саме його фунда торки — Марусі Бек і організатора — Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) — більша, ніж це сьогодні усвідомлюємо.

Спотикання — явище невідкличне в кожній творчості. Це природний шлях зростання й ми певні, що неодна з-поміж ненагороджених цього року авторок матиме у майбутньому по-важні літературні успіхи.

Іван Коровицький

ЮВІЛЕЙ ГРОМАДСЬКОЇ ПРАЦІ

Дня 10. грудня 1961 в Едмонтоні відбулось громадське свято. Членство Ліги Укр. Католич. Жінок влаштувало спільно з парохією ювілей 35-ліття громадської праці п-ні Марії Савчикевич, б. голови Епархіяльної Управи ЛУКЖ, голови Музейної Комісії і голови Відділу та відомої діячки українських громадських організацій.

На ювілей прибули визначні гості і приятелі в числі около 200 осіб. Вітали ювілятку Преосвященний Кир Ніль, о. парох Я. Федунік, послы Лучкович і Томин, голова Епархіяльної Управи ЛУКЖ п-ні К. Петецька. Головна бесідниця вечора п-ні Ірина Павликовська представила ріст ЛУКЖ від піонерських часів аж до всеканадської організації, що має тепер 165 Відділів і близько 6.000 членів. У передових лавах тієї організації ювілятка стояла від молодих літ. Окрім членства в ЛУКЖ Марія Савчикевич була актив-

ною в інших громадських організаціях Зах. Канади.

До цих побажань долучується й Управа СФУЖО, вітаючи ювілятку з таким гарним громадським досягом.

ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ СФУЖО!

ВІСТІ СФУЖО

Річники 1956—1959

у брошурованій оправі

Ціна 1.50 дол.

Літературна Нагорода жіночих журналів

Літературні Конкурси СФУЖО, створені за шляхетною ініціативою Марусі Бек, оживили працю жіночих талантів. Це ствердило Мистецьке Журі обох Конкурсів та вдячна читацька публіка. Тому оба журноли — Жіночий Світ і Наше Життя — за порадою Мистецького Журі визначили додаткові літературні нагороди до Другого Літературного Конкурсу СФУЖО.

Нагорода ЖІНОЧОГО СВІТУ у сумі 25 дол. призначена рішенням редакції за твір Наталі САВЧЕНКО „Свати на дворі князя Ярослава“, історична повість для молоді.

Нагорода НАШОГО ЖИТТЯ у сумі 25 дол. призначена рішенням Ред. Колегії за твір Л. ГОРЛИЦІ „Якою дорогою?“, пригодницька повість для молоді.

Оба твори виказують усі прикмети доброї молодечої повісти і збагатять нашу літературну скарбницю для юнацтва.

Редакції ЖІНОЧОГО СВІТУ й НАШОГО ЖИТТЯ

- Ukrainian Woman -

O U R E N G L I S H C O L U M N

Olena Teliha

(1907-1942)

Every proper name has its own exclusive meaning and connotation. It is not just a combination of vowels and consonants of one's Christian name and surname, by which a person is designed or known. It is also an appellation of a place, a scene, a center, an impulse, or a certain human endeavor and drive. Representing the last is Olena Teliha, the Ukrainian poetess and patriot.

Throughout this year of 1962 the memory of Olena Teliha will be commemorated by Ukrainians here in America and throughout the free world. For it was twenty years ago, 1942, that she suffered a tragic death, by execution at the hands of the Gestapo, in Kiev, ancient capital of Ukraine, which, for the past two score and some odd years, has been enchained by brutal Soviet Russian imperialistic and communistic misrule.

Olena Teliha died at an early age, just short of thirty five years. The fine poetry she left in the wake of her creative work would hardly fill a slim volume. Why then, one may ask, all this concern and thoughts about her, not only now but during the past years? What had she done to merit it all? Wherein lies her greatness? Why all these memorials in her honor? In the following brief sketch of her life and work lies the answer.

Olena Teliha was born early this century (July 21, 1907, in St. Petersburg). Her family was one of the not so numerous Ukrainian families of that time who were striving for the spiritual and national rebirth of Ukraine. Her parents took part in the war for Ukrainian national lib-

eration, beginning in 1917, which resulted in the short-lived Ukrainian National Republic. When the Bolsheviks finally overran free Ukraine and crushed its newly-won independence, Olena Teliha fled abroad. Though she had to emigrate, perforce, her heart remained with her countrymen. She felt proud of their heroic fight to regain Ukrainian national independence. At the same time she felt grief-stricken, because the superior might of their enemies, Bolsheviks and others finally prevailed.

That Ukrainian struggle for freedom left a mark on her heart and mind. And, as she grew older, that struggle and the plight of the Ukrainians following it, became a beacon, a high ideal for her, ever beckoning and driving her to devote her life to the resurrection of Ukrainian national freedom.

In her endeavors to aid her enslaved motherland, Olena Teliha was not alone. In her company were others of her kind and generation, who, too, embarked upon the same course as she did. Yet she was able to put more into the task confronting them than they were able to do. For this young woman was blessed with more than the usual talents. This became manifest in the 1930's, when from her pen there flowed, one after another, verses and articles, all expressing that to which she was striving, upwards and upwards to that pinnacle, which, as she expressed it, is "the fiery contest," one which demands great sacrifices.

Her stirring verses and prose attracted the attention of poets and ideologists of her generation,

and she joined them. But she occupied a unique position among them.

Her innate perception and understanding of the tender and compassionate spirit of a woman allowed her to introduce into her works certain moving tones and nuances unknown then in the hard rhythms and measures prevalent then in current poetry. Her zeal and enthusiasm, garlanded by magical charm, also found full expression in her verses.

When, in 1941, the barriers were for the while lifted, Olena Teliha, like a homing bird, flew on the wings of anxiety and hope to her native land Ukraine, to do what she could for her kinsmen. Without much ado, she plunged into exhaustingly hard work. On her initiative, the Ukrainian Literary Society soon came into being. Also the "Litavri" journal ("litavri" means kettledrums, which the Zaporozhian Kozaks used to rally the Host for battle). Clustered about both the society and the journal were Ukrainian intellectuals and writers who had remained in Kiev throughout the war up to that time, including Russian and German occupation. Intensive action was begun by them all to establish contacts with Ukrainian emigre groups in other countries.

All of this, of course, was a most difficult task under foreign military occupation, that of the Germans, who, like the Russians, were very much opposed to Ukrainian patriotic activities.

Nonetheless, Olena Teliha remained undaunted. All efforts to intimidate her to force her to stop her patriotic action, and even the banning of further pub-

lication of the journal, had no effect on her, and did not swerve her from her self-imposed task, although she must have known what awaited her as a result.

The blow finally fell. On February 9, 1942, the Gestapo arrested and jailed her. On the night of February 13th, she was executed by a firing squad. Her husband, Michael Teliha, suffered a similar fate.

The literary heritage that Olena Teliha left behind consists of a score and ten, or so, of verses and a number of articles. Within the past twenty years, phrases have been culled from these verses which have served as rallying and battle cries for the Ukrainian people. Some of her verses have been set to music. And her beautiful face has become a symbol of all that is the noblest in the Ukrainian people.

It is with such feelings that Ukrainian womanhood approached this year's observances to preserve the memory of Olena Teliha. These observances, however, are not sufficient in themselves. They should be implemented by action outside the auditorium or hall wherein the commemorative exercises will be held. It should be borne in mind here that the Soviet Russian regime does not permit the publication of Olena Teliha's works. Therefore Ukrainians in the free word are conscience and duty bound to make known to it who she was, what she accomplished as poetess and patriot, and what supreme sacrifice had to make for it all. This could be best done by publishing her verses and articles, preceded by a biographical sketch of her life, in book form, in Ukrainian and English.

In this manner, we will pay true tribute to this great freedom fighter, Olena Teliha.

S. S.

In Jan. 10, 1962 a new UNWLA Branch was organized in New York City under the chairmanship of Mrs. Mary Dushnyck.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1962

Olena Teliha

**

All — but not that. Not these quiet times,
When all words dream in equal colors,
The thoughts an unkindled fire,
And desires tied by rusty chains.

I want a wind: laughter or malice.
The soul should break through rusty bars,
Should hear a shout: hate and love —
And you feel it is life, to live or to die.

Fret not at days tied in knots,
Nights without slumber, bewildered mornings.
Let time beat your face — with good or with evil.
Let your heart be burned, even by small wounds.

Shrink not into shadow. Outlast the burning game.
Fearless, gaze into the shining splendor —
After the heat, comes the awaited thunder.
And from the clouds slips the lightning.

Translated by Jean Wolcott Piper

DETROIT, MICH.

On December 12th, members of Chapter 37, Ukrainian National Women's League, brought to Northville State Hospital six beautiful afghans, their Christmas gift to the patients. Mrs. Eleanora Nelson, Supervisor of

Nursing in the geriatric area of the hospital, right, is accepting these afghans in the picture. "The speed with which first one patient and then another fitted an afghan around her shoulders, as the ladies brought these onto the ward, betrayed the genuine acceptance these afghans enjoy-

Left to right: Mrs. P. Fedyk, 6121 Grandville, Detroit 28; Mrs. Howard T. Slaby, President, 2691 Burnham, Royal Oak; Mrs. W. Strokon, 5701 Da Costa, Dearborn 6; Mrs. Ann Stechison, 10094 Sterling, Allen Park; Chairman of the project, present the six afghans to Mrs. Eleanora Nelson, R.N., Nursing Supervisor in the geriatric area.

ed. What a thoughtful and practical gift from these industrious ladies!"

Mrs. Slaby, Chairman of Chapter 37, commented that last spring, the Chapter members planned a Games Party in their community, with which to earn money to purchase the necessary wool. Different women's organizations in the Greater Detroit area were invited to the home of Mrs. Walter Strokon, 5701 Da-Costa, Dearborn, one of the members, and ninety attended this fund-raising event.

"This knitting activity had another advantage as well," commented Mrs. Slaby, proudly. "The ladies not too well acquainted with this skill found that the necessary work was a real learning experience. Our Chapter, which ordinarily meets bi-monthly, planned monthly meetings recently in order that we could accomplish this effort for the Northview patients by Christmas time. I think we gained as much from sharing together in this effort, as the patients who will receive the final products of our labor."

WINNER OF 1961 YOUNG TALENT

As the most outstanding Ukrainian talent in 1961 the Editorial Board of OUR LIFE chose the singer, Marta Kokolsky. Last fall she sang the role of Genevieve in Puccini's Opera "Il Tricico," on the stage of the New York City Opera. Immediately that Opera engaged her to sing this season in foreign operas.

THE INTERNATIONAL COUNCIL W.M.M.

The World Movement of Mothers summoned a conference of its International Council on November 27, 1961 in Paris. The World Federation of Ukrainian Women's Organization (WFUWO) was represented by Mrs. Angeline Kovalsky.

Renew your subscription
of O U R L I F E !

UNWLA Highlights

As the XIII Convention of the Ukrainian National Women's League of America will be held June 29, 30 and July 1, 1962 in Philadelphia, Pa., this date will remind all Branches to prepare themselves to meet the challenge.

According to By-Laws you may send one delegate for every 25 members of your Branch. Please, choose them carefully. Your delegate has to report your work, and take part in the discussions; and should be able to bring you back all necessary directions.

The Convention's Program Book will include greetings of all UNWLA Branches, as well as advertisement. Could you contribute through your efforts? The Program Book is a very important means of helping to balance the Convention budget.

SYNOPSIS

of the UNWLA President report at the Annual Meeting of the National Council of Women of America, as printed in the Bulletin of NCW, November 1961.

"Ukrainian National Women's League of America, Inc.: "Our Life" — a magazine published in Ukrainian and English has a greatly increased circulation. We are now preparing a cook book for circulation . . . Seven of our branches have women's choruses. We are asking Ukrainian composers to write music to libretti given them to fill our definite need. Our branches continue to exhibit women's paintings and to sponsor folk art and costume exhibits. Seminars and discussion groups on family life and the parent-child relationship are popular. We support a program for the support and comfort of the lonely old. We maintain children's summer camps and give school scholarships . . . We have erected a statue of the Ukrainian poetess, Lesya Ukrainka, in the Cultural Gardens in Cleveland. We shall hold our 37th Annual National Convention at Philadelphia in June."

MARY BECK WINS A NEW TERM

Mary Beck was re-elected to another four-year term in Detroit's City Council, in the recent elections. By virtue of her reelection she will be able to con-

tinue her fine work for the citizens of Detroit.

Her record as a public servant is impressive. She holds the distinction of being the first woman ever elected to the Common Council of Detroit. And also the first woman ever elected president of the Common Council.

Ukrainian women remember her stimulating culture among them by founding the Literary Contest of WFUWO. During the two contests in 1960 and 1961 women authors were challenged to new activity, and produced interesting short stories and novels. The Literary Contest for 1962 is based on a travel description.

In 1960 Mary Beck helped organize an exhibit of Ukrainian art in the free world. This was held in Detroit, where some 40 Ukrainian painters exhibited.

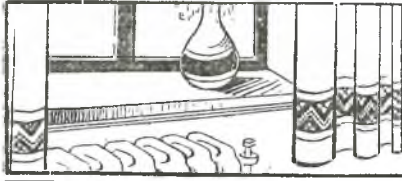
These enterprises indicate her deep interest in the advancement of culture among Ukrainians.

O U R L I F E

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

DA 4-7304

У НАШІЙ ХАТІ

Жовчеве каміння

Так називаємо захворювання жовчевого мішечка, яке трапляється відносно часто у жінок надмірної ваги після 40-го року життя та кілька вагітностей.

Жовчевий мішечок громадить у собі надмір жовчі (що її постійно продукує печінка) та виділює її ритмічними скорченнями м'язів до кишок. Роля жовчі дуже важлива у травленні та абсорбуванні товщів і вітамінів.

Причини творення каміння:

Жовчеве каміння, як це вказує назва, зложене зі складників жовчі та з холестеролу. Загушення холестеролу в жовчі є важним спричинником каміння. Загущена жовч із причини повільної праці мішечка — це друга причина. Деякі вчені приписують причинове значення бактерійним інфекціям, що викликають запалення жовчевого мішечка.

У кого воно постає?

Вік: Найчастіше зустрічаємо їх у людей після 40-го року життя.

Пол: Жінки частіше хворіють ніж чоловіки, мабуть унаслідок часто надмірної ваги, неправильної відживи, недостатньої кількості руху та вагітності.

Віджива: Каміння часте у людей, що їдять забагато, а головню забагато товщів (надмір холестеролу). Це підтвержене фактом, що південні й східні народи завдяки їхній дієті рідко хворіють цією недугою.

Симптоми залежні у великій мірі від місця, в якому знаходиться камінь. Якщо він у самому мішечку, тоді симптоми такі: людина відчуває здуття, тупий біль в околиці шлунку та правої лопатки, відбивання гірким, квасний посмак в устах, головню після їжі, зокрема капусти, цибулі, свинини та смаженої страви. Якщо камінь міститься не в мішечку, а в його проводі (cystic duct), тоді бува-

ють сильні болі у формі атаків (biliary colic).

Коли каміння заступить головний провід, що ним жовч проходить, ідуци до кишок (common duct), тоді появляється жовтачка.

Лікування

Якщо пересвітлення промінням Рентгена виказує приявність каміння, тоді безумовно вказана операція. З огляду на небезпеку можливих комплікацій жовчевого каміння операція вказана рівнож у випадку т. зв. мовчазного каміння (silent stones) без виразних симптомів. Коли операція з різних причин виключена (старечий вік або дуже важкий стан здоров'я) лікування обмежене до спеціальної дієти, деяких ліків і придержування загальної гігієни.

Дієта

Дозволені страви: хліб, кашки, білок, худа риба, худе м'ясо, відтовщене молоко, сироп, різна городина, рослинна олива, не-гострі сири, садовина.

Недозволені страви: печінка, нирки, товсте м'ясо (ковбаса, сало, свинина, телятина, товста риба, напр. сардинки, товста птиця, напр. качка, гуска), жовток, тістечка, торти, приправлені маслом чи сметаною, смажені страви, гострі приправи, алькоголь, содова вода, а з городини: бруква, капуста, квітна капуста, цибуля, редіска, огірки.

Д-р Надія Сороківська

МОЛОШНІ СТРАВИ

Не всі діти люблять молоко. Тому треба подавати їм його в формі молошних страв. Молошні юшки, кашки, будини, допомагають у цьому. Також сир заступає до певної міри випите молоко. Його можна вимішати з різними додатками, як зелениною, краюною садовиною чи ягодами, щоб був смачніший.

Як водиться?

У грудневому числі Н. Ж. написала „Союзянка“ про впорядкування бенкетів. Цілком слушно закидає вона, що в нас немає ще стилю такої то-вариської зустрічі. Через довгі промови люди не мають часу з'їсти, часто під час промов дзенькають тарілками, виходять, а то й голосно прощаються. У відповідь на це радите впровадити певні правила спершу в наших власних імпрезах, а потім вимагати того від громади.

Починаймо дійсно від себе! Обрахуймо не тільки час промов, але й усякі дрібниці, що утруднюють нам проведення бенкету. Наприклад — місце при столі. Повинно бути таке, щоб людина могла свобідно рукою сягнути по їжу. А не раз накриття так тісно стоять біля себе, що ледве можна рушитись. Також подавання страв дуже важливе. Зле, коли подає одна-дві особи і не всі столи починають рівночасно їсти. Також збирання посуду зі стола повинно йти в темпі. Адже воно неприємно, коли подають каву, а на столах ще залишились тарілки з-під м'ясива і ніхто їх не збирає. Це все дрібниці, але вони впливають на стиль імпрези.

Також Союзянка

Ми Вам дуже вдячні за цей відгук. Що більше таких думок і голосів, то скорше зможемо цю ділянку впорядкувати.

Тітка Христина

ПАХУЧА ЯЛИНКА

Хтось подумав би, що це мова про живий запах смерекових гілок! Ні, не про те йдеться. А про ялинку, що її спорудила американська фільмова зірка для своїх приятельок. Вся ялинка була вкрита подарунками з царства...косметики. Там і пляшечки з пахощами, пушки для пудру, сашети для білизни, губні олівці... Все з невеличким білетиком, для кого призначений подарунок. Звісно, що вся ялинка пахла цими штучними пахощами і тому приятельки прозвали її „пахучою“.

Користаймо з досвіду

О. Л.

Зимний буфет

У нас ще ця форма гостини не прийнялася, як слід. А в широкому світі щораз частіше стрічаємо її. Наприклад, недавня гостина президентки Нац. Ради Жінок Америки для голов організацій була проведена у формі буфету.

При такому буфеті подають, як холодні, так і гарячі страви. Різниця лиш у тому, що публіка не має устійненого місця при столі, а приміщується, де собі бажає. І ще одне: господина дому може перебувати з гістьми, а не пропадати весь час у кухні за виданням страв.

Отже тому: приймаємо гостей зимним буфетом!

Канакки

Потрібно:

- 1 хліб
- 1 кістка сметанкового сира (cream cheese)
- 1 пушка сардинок без остей трохи шинки трохи ам. сира
- 1 помідор

Тонкі скибки хліба (булка або хліб) порізати в малі трикутники. Зладити сардинкову пасту в такий спосіб: сметанковий сир втерти добре з сардинками без шкірки і остей (разом із оливою). Помастити тим хліб. До накладання приладити різнородні маси. Зваривши твердо яйця, відділити жовток від білка, втерти на терці одне і друге, посолити. Накладати купочки білка і жовтка. Малі кусники шинки звивати в лійки і накладати, вставляючи туди кусник огірочка. Покроїти американський сир у трикутнички і втикати в купочки з сардинкового масла. Кусник помідора покроїти і наложити. Посікти приріз і посипати. Листочки петрушки (дрібні) повтикати.

Подала З. Терлецька

Паштет із зайця

Потрібно:

- 2 зайчі передки

- 1 ф телячої печінки
- 1 ф свинини
- ½ ф свіжого сала (солонини)
- 2 грибки (шапочки)
- 2 цибулі
- городина, лавровий листок по 10 зерен англ. і гіркого перцю
- 4 яйця
- 4 ложки масла
- 1 чарка вина
- сіль

Печінку порізати на кусники й душити з маслом впродовж 20 хвилин. М'ясо (заяче й свинину) поставити варити в літрі води. Додати городину (моркву, петрушку, салеру, пори), грибки і сіль. Коли повариться півтори години, відцідити росіл через густе ситко. Росолу повинно бути около пів літри (якщо є більше, виварити). Окремо душити сало (солонину) з цибулями. Варене м'ясо змолоти разом із печінкою, грибками й присмаженою цибулею чотири рази. Потім влити до того масло, в якому душилася печінка, долляти росолу, загаріти й перетерти через ситко (крутілку).

Розколоти яйця в вині і влити до маси. Також покроїти сало (солонину) в кубики. Вимішати все докладно і дати до вимашеної форми. Дно форми виложити восковим папером. М'ясо добре втискати, щоб не було порожніх місць. Форму міцно прикрити та вложити до великої посудини з окропом так, щоб вода сягала до ¼ висоти форми. Коли вода вварюється, доливати окропу. Повинно варитись так 3 години. Потім поставити форму з паштетом на пів години до печі й запекти при 350 ст.

Коли цілком прохолоне, викинути з форми. Папір стягнути. Перед поданням порізати на скибки.

Примітка: Коли не можна дістати заячого м'яса, тоді можна заступити його звичайним м'ясивом у такому відношенні: 1½ ф сви-

нини, ¾ ф баранини, ¾ ф яловичини (волове) і ¾ телятини.

Зимна підлива до паштету

Потрібно:

- 8 яєць
- ½ літра квасної сметани
- 1 корінь хрину
- 1 цитрина
- сіль, цукор

Зварити яйця твердо і зимні жовтка перетерти через ситко. Хрін потерти і спарити окропом. Потім відлити воду і хрін видушити з води. Втерти жовтка зі сметаною, додати хрін і половину посічених білків. Доправити сіллю, цитриновим соком і цукром.

Салата з телятини

Потрібно:

- ½ ф телячої печені
- ½ ф картоплі
- ½ ф язика
- 1 оселедець
- 1 цибуля або приріз
- 2 огірки

Язик зварити з городиною в великій кількості води впродовж 2 годин.

Картоплю зварити. Порізати м'ясо, огірки, вимочений і почищений оселедець і язик. Цибулю потерти на терці. Все це вимішати з гострою підливою.

Гостра підлива

Потрібно:

- 1 ложка муштарди
- 1 варене яйце
- 3 ложки майнезу
- 1 цитрина
- 1 ложечка січеної цибулі або прирізу
- ½ ложки сметани або води
- сіль, паприка

Яйце зварити твердо. Жовток перетерти через ситко, додати муштарду, сметану, цитриновий сок, сіль, цукор, паприку. Добре втерти. На кінці додати січеної цибулі або прирізу.

Куховарські приписи Н. Костецької ГОРОДИНА й ОВОЧІ

Ціна 60 ц. за зшиток
з пересилкою 65 ц.

Замовляти в Централі СУА.

Український народний стрій

На Гуцульщині

Чоловіча сорочка

У давнину чоловічі сорочки мали той самий крій, що й жіночі. Їх прикроювали з полотна у формі прямокутників і лучили це спеціальними стібами. Крій такої сорочки описаний у нашому журналі ч. 3, 1961.

З часом чоловічі сорочки перейшли на інший крій. В основу сорочки нового типу ляг перегнутий кусник полотна, в якому робили виріз шиї й пазуху, а збоку доточували рукави. Така сорочка не мала зморщок біля шиї. Виріз біля шиї обводили стоячим коміром.

Гуцульські чоловічі сорочки, наскільки їх пам'ятаємо, вже були новішого типу. Станок сорочки сягав до бедер і його видно було з під киптаря. Рукав був приточений до станку з додатком малого чотирикутника під пахою (ільтиця), що улегшував рухи руки. (Гл. крій Н. Ж. ч. 3, 1961, ст. 21). Рукав був зібраний при зап'ясті у зморщку і викінчений дудою.

Вишивкою був прикрашений стоячий комір, дуди й обведена пазуха. Долішній край сорочки був викінчений білою мережкою. В останньому часі приміщували вишивку й тут.

Взори до чоловічих сорочок різ

няться від жіночих. Орнамент у них вужчий і не надто широко розроблений. Його елементи ті самі, що в жіночих узорах (фасольки, смерічки, раки, коники), але уложені тягло. Дуже часто взір, що його вжито на комірі й дудах поєдинчо, при обводі пазухи сходиться подвійно і творить поширений орнамент.

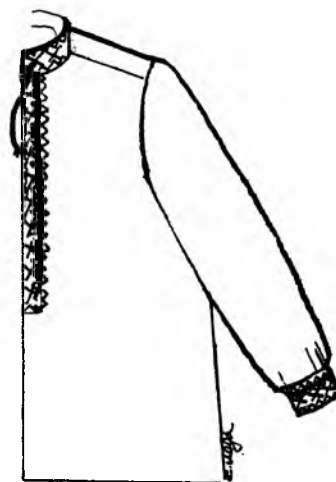
Як і при жіночих сорочках, взори поділені на різні околиці. У долині Черемоша зустрічаємо перевагу червоних і вишневих тонів, у Космачі й околиці помаранчеві відтінки, а в долині Прута — чорне тло. Про це треба пам'ятати, коли добираємо собі гуцульське вбрання певної околиці.

Крій гуцульської сорочки

Сорочку треба шити з грубого льняного або бавовняного полотна. Із бавовняного добре годиться для тієї цілі INDIAN HEAD або MONK-CLOTH. Ці полотна бувають також подвійної ширини (54"), що висначає на обвід сорочки.

Потрібно $1\frac{3}{4}$ ярда полотна, широкішого на 54 або $2\frac{1}{2}$ ярда, широкішого на 36". З подвійно зложеного матеріялу вирізуємо наперед станок

сорочки (перед і спину), міряючи від шиї до бедер (около 36 інчів). Додаємо по одному інчові на шви. Матеріал треба кроїти за ниткою, бо сорочку викінчуємо на придолі ме-

Чоловіча сорочка, вишита гуцульським узором

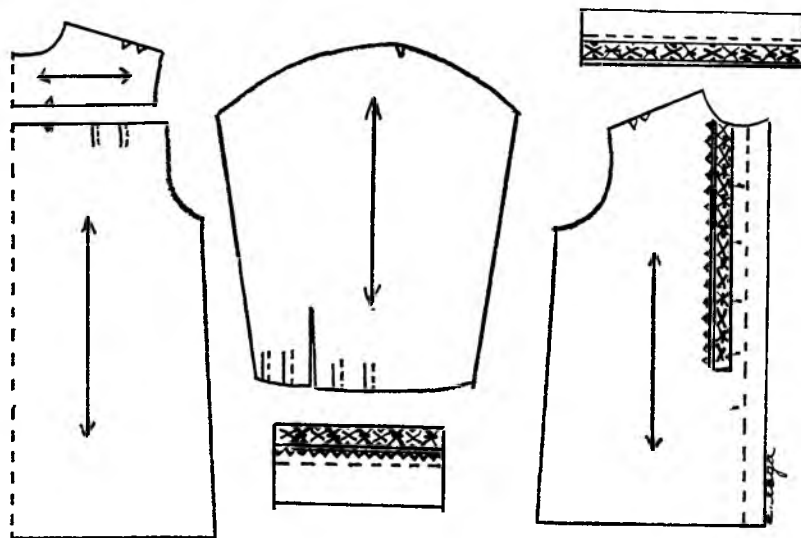
режкою, а також вишиваємо при пазусі. (Гл. рисунок).

Гезка з подвійно зложеного матеріялу, насередині спини широка на 4", скісно збігає по плечах до рукава, заходить до переду (гл. рисунок).

Рукав вирізати з подвійно зложеного матеріялу на довжину руки. На долішньому краю кілька вшиток (гл. рисунок).

Комір з рівного кусника, широкий на 2". Це прямокутник, зложений удвое. Його треба запрасувати, на верхній частині вишити взір, широкий на півтори інча (гл. рисунок).

Дуди виконуємо подібно, як комір. Взір той самий (гл. рисунок).

Модерний крій гуцульської сорочки

Чоловічі вишивані сорочки

виконує на замовлення

в ціні 18—22 дол.

КООПЕРАТИВА „БАЗАР“

у Філадельфії

823 N. Franklin St.

BAZAR

Philadelphia 23, Pa

Господарський порадник

Які підливи тяжко стравні?

В одній Вашій статті вчитала я, що людині з хворим шлунком можуть пошкодити підливи, бо в них є засмажка. Як це розуміти? Чи така людина взагалі не повинна їсти підливи чи є може якась інша їх форма? Адже бувають підливи й без засмажки.

Читачка з Брадфорду

Не тільки підливи, а й юшки з засмажкою не годяться для хворого шлунка. Засмажене борошно є тяжко стравне. Натомість борошно розклеєне й заварене менше шкідливе. Тому юшки й підливи підбивають тепер інакшим способом. Може бути — підправа затирана, або варена.

Затирану підправу робимо з масла й борошна такої самої кількості, як на засмажку. Це масло й борошно не підсмажуємо, а розтираємо в мисочці й розводимо пізніш зимною водою або молоком. Коли маса гладка, тоді потрохи розводимо її гарячим росолом і шойно пізніше лучимо зі складником підливи чи з юшкою.

Заварену підправу робимо вже без масла. Ложочку пшеничного і ложочку картопляного борошна розбиваємо у зимній воді, аж буде гладка маса. Тоді знов додаємо потрохи гарячого росолу, мішаючи, щоб не було грудок і лучимо вкінці з юшкою чи підливою.

В обох випадках треба юшку чи підливу з підправою заварити, бо борошно є сире.

Наталя Стефанишин

Радіємо тим, що господарський порадник погодилась провадити наша давня співробітниця й авторка наших куховарських випусків — Наталя Костецька-Стефанишин.

Порадник народнього мистецтва

Скатерковий комплект

Вже давно збираюсь вишити собі скатерковий комплект на стіл замість вишиваного обруса. Хоч є в мене вишиваний обрус, проте не вважаю його надто практичним з огляду на те, що треба його прати в руках і дуже уважно прасувати. А скатерковий комплект,

хоч теж вимагає дбайливої уваги, все ж легше ним орудувати.

Чи могли б ви подати виміри такого комплекту? Також було б добре, якби ви могли подати взір і його розміщення. Уявляю собі, що взір нелегко дібрати, бо доріжка і серветки невеликі. Як прикрасити такий комплект, щоб було гарно і не перевантажено вишивкою?

Молода читачка

У Вашому запитанні Ви порушили дві справи, пов'язані з вишивкою. А саме — дбайливе її утримання (прання руками, вмиле сушення і прасування), а потім доцільне розміщення взору, щоб вишивана річ не була перевантажена. Це є справді справою першої ваги.

Про це вже писалося в нас, що вишивки не слід прати в машині. Адже не запускаємо її так, щоб її треба було добре тріпати чи терти. Вистачить випрати легко в м'якій воді з милом, або миляних платках. Тому й зрозуміле Ваше намагання переіменити обрус на скатерковий комплект, що складається з менших куснів.

Скатерковий комплект складається з середньої доріжки та 4-ох або 8-ми серветок під накриття. Як доріжка, так і серветки звичайно заставлені тарілками, полумисками, салатницями. Отже тому вишивку приміщуємо біля краю. Це може бути вузький тяглий взір або кидані невеличкі мотиви. Незабаром випрацюємо зразок скатеркового комплекту разом із узором.

Редакція

НЕ ЛЮБИТЕ ГОРОДИНИ?

Ми знаємо, як городина потрібна для відживи організму. А все ж не є вона популярна, особливо в дітей. Тому треба її прикрасити, щоб викликувала апетит.

Наприклад — квітна капуста (каляфіор). У більшості приписують їй м'який смак. Але спробуйте її оживити певними додатками-

Звичайно квітну капусту подають гарячу, поляту присмаженими тертими сухариками. А можна приладити її так:

1. Зваривши квітну капусту, розібрати її на частинки. Виложити до салатниці і пересипати січеним, твердо звареним яйцем, дрібно січеною шинкою, тертим сиром і дрібно посіченою петрушкою. Зараз подавати.

2. Розібравши зварену квітну капусту на частинки, поставити нехай прохолоне. Окремо покроїти на кусники рештки печені, вимішати з частинками і получить все те майонезом посоленим до смаку.

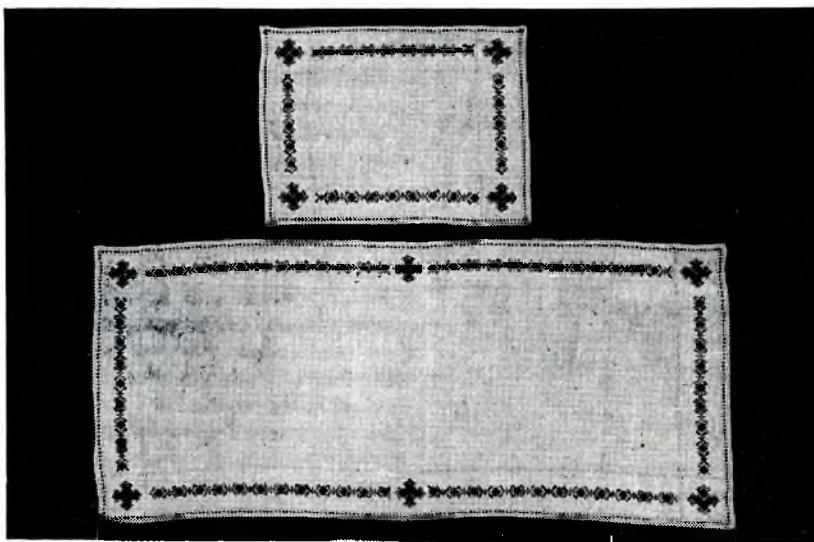
КРЕМИ

ЕВГЕНІ ЯНКІВСЬКОЇ:

Гормонові проти зморшок \$2.75
Вітамінні відживні 1.85
Підклад під пудер („Павдер
Бейз Лошен“) 1.25
Висилаємо за післяплатою.

Адреса:

MONA LISA COSMETICS Mfg.
84 Pricefield Rd., Toronto, Ont.

Скатерковий комплект складається з доріжки і кількох серветок

НАШИМ МАЛЯТАМ

ВИПАВ СНІГ

Випав сніг! Випав сніг!..
а на ньому — слід від ніг,
Від моїх,

Від твоїх,
Від усіх, усіх, усіх:

І від котика малого,
і від песика рудого,
й від горобчика прудкого,
що стрибає під кушем.

Сніг іде, сніг іде,
сніг кружляє цілий день,
і по білому

сніжку
ми гуляємо
в садку

Разом з котиком маленьким,
разом з песиком руденьким,
і горобчиком сіреньким,
що стрибає під кушем.

Діма

З КОЛЯДОЮ ДО БАБУСИ

Я — козак в новім кожусі,
В теплім — теплім капелюсі.
Їду, їду до бабусі
У зеленім автобусі.

Перед нами довгий шлях,
Білі квіти на полях!
Вітер віє, сніг мете —
Не зважаємо на те.

Перешкоди всі поборем:
Нас везуть міцні мотори,
Все вперед, в нестримнім русі,
У зеленім автобусі.

В нашім кошику — пакунки:
Для бабусі подарунки.

З української книгарні
Платівки Різдвяні гарні.
Ще й пухнасті рукавиці,
Наче дві маленьких киці!

А один пакет — окремо.
Обережно: торт із кремом!

Поспішали ми недарма,
Скоро вже бабусі фарма...

Спершу бабцю поздоровим
Всі гуртом з Різдвом Христовим,
А тоді, на милу згадку,

Заспіваю я колядку,
Ту, що їй співала ненька,
Як іще була маленька...

Пролітають швидко милі,
Ближче й ближче ми щохвили...

Їдем, їдем до бабусі
У зеленім автобусі
Із веселою, дзвінкою
Різдвяною колядою!

Ганна Черинь

ЮНИЙ ЛЕЩЕТАР

Хоч йому всього сім літ,
Не страшний для нього лід,
Ані буря, ані сніг
На закрутинах доріг.
На лещетах, на снігу
У нестримному бігу,
Мов полярний володар,
Мчить маленький лещетар!
Це йому, сказати б, от
Наймилішим цей є спорт!
Бо на лещетах, можна
Через гори переможно,
Через доли і сади
Переїхатись хоч куди!
Хай же дужим вироста
Наш маленький лещетар,
Щоб у слухну у годину
На лещетах в Україну
Повернувся він живим —
У свій рідний, тихий дім.

П. Кізко

БІЖИМО НАВПЕРЕГОНИ*)

Написав Юрко з Канади:
там зима, лежать сніги,
хоч мороз, а діти раді,
не лякаються пурги.
Всі там, хлопці і дівчата,
в перегонах на лещетах
набираються снаги.
А в саду аж вище муру
величезні кучугури,
часом віє завірюха,
заліплює ніс і вуха,
та вже він до того звик.
І йому не мерзли руки,

*) Українські хлопчики, Юрко з Канади й Славчик з Австралії — листуються.

як охоче, без принуки
сніг качав, ліпив руками.
Ось на знімці з ним при брамі
білий-білий сніговик.

Сніговик для мене диво.
І як той сніг правдивий,
як він землю укриває?
Нам тут спека докучає.
Я у спеку йду на пляж —
в морі брьюхайсь до несхочу,
хай аж хвиля заклекоче,
а тоді в пісочок ляж.
Як спаде над вечір спека,
можна бігати далеко.
Лиш повітря охолоне,
починаєм перегони.
Хоч пісок і не сніги,
але також в перегонах
набираємось снаги.

Відпишу в листі Юркові:
„Біжимо наперегони.
Будьмо вправні і зразкові,
будьмо славні чемпіони!
І в Австралії, й Канаді
не марнуймо ні години:
завжди вправи — швидше й далі!
В світовій Олімпіаді
ми колись для України
перші візьмемо медалі“.

Австралія

Г. Ч.

ПАДА В ПОЛІ СНІГ-СНІЖОК

Пада в полі сніг-сніжок,
Замітає він стіжок,
А у тому у стіжку
Сон приснився зайчику:

Спитьсья-снитьсья зайчику,
Зайчику-вуханчику,
Що надворі вже весна,
Наче квітка запашна!

Виліз зайчик із стіжка:
Боже, зимонька ж яка!
Двічі він стіжок оббїг
Та й загруз по вуха в сніг!

Ми тоді у полі йшли,
Та вуханчика взяли:
— Доки прийде теплий час —
Поживи в теплі у нас!

Леонід Полтава

Люблю песика Жучка

Це був чудовий осінній день. Сонечко посилало з темноблакитного неба своє ласкаве, тепле проміння, ніби прощалося з землею. А в садочку скрізь лежало пахуче кольорове листя, що весь час тихо спало зі старих кленів. І як то весело й гарно було дітям гратися сьогодні!

Івась та Оленка уявляли собі, що вони плывуть по морю кораблем, а потім стрибають у воду, пливають та знову повертаються на корабель. Корабель — це був їхній великий ганок, де вони часто бавилися, а море — весь садок, де замість води лежало осіннє листя. На ньому вони качалися, бігали підкидаючи цілі великі жмути, нагортали листя в купи, ховалися в ньому. Гра була чудова, а ще стала цікавішою, як прибіг Жучок. Це був веселий, привітний чорненський песик із розумними блискучими очками. Діти придумали гру. Вони знайшли стару обгризену кістку, кидали далеко в листя і наказували песикові шукати. Йому ця гра подобалась. Він швидко находив кістку та приносив дітям назад.

Все було б добре, але Івась змінив гру так, що кидав кістку на ганок, (а Жучок ніби нападає на корабель... — казав він) і посилав за нею песика. Гра все жва-

вішала та діти зняли такий галас, що на ганок вийшла мама.

— Що це за гра у вас, діти, ви так кричите, що маленька Оріся не може заснути. Грайте трохи спокійніше, бо скоро й вам час лягати спати.

Не встигла мама закінчити своєї мови, як до її ніг впала кістка, яку закинув на ганок Івась. За нею стрибнув Жучок і мало не звалив з ніг маму.

— Грайтеся обережніше, діти! Кидайте кістку десь далі за хатою, а то тут легко можна розбити шиби в вікнах або пошкодити скляні двері. — Ще раз застерегла дітей мама та й пішла до хати.

Та Івасик не дуже багато думав над маминим зауваженням і продовжував свою гру. Це було так смішно та весело, коли Жучок стрибає на ганок через два-три ступені, оступався, падав і знову з дзвінким гавкотінням летів за кісткою, хапав її та кумедно мотаючи головою ніс Івасикові просто до рук.

І тут — то сталася біда: Івась не розрахував своїх сил та так високо закинув кістку, що вона влучила в скляні двері. Скло не впало вниз, але все потріскало.

Оленка підбігла стривожена:

— Ось бачиш, Івасю, скло вже

пропало! І навіть було закидати цю кістку на ганок?

— Тихо, прошу тебе, тихо, — прошепотів Івась. — Бачиш, шиба тільки трісла. Може мама не помітить відразу, а ми не скажемо нічого. Тоді вона подумає на Жучка. Чуєш, Оленко, не кажи мамі нічого! — просив він сестру.

— Ні, Івасику, то не є добре, щоб за тебе карали песика, — заперечувала Оленка.

— А я прошу тебе, дуже прошу тебе, мовчи! — просив знову Івась.

Оленка зідхнула: вона дуже любила братика й теж боялася, що мама його покарає.

— Ну, добре — погодилась Оленка, — але тепер годі вже гратися, ходімо до хати.

Діти прибігли до хати якраз вчасно, бо вечір вже була на столі. За столом вони сиділи сумні й невеселі. Навіть мама зауважила.

— Що то сталося з вами, що ви такі тихі? Чи не болять що в тебе, Івасику? Ти щось дуже сумтно дивишся...

— Ні, мамусю, все добре, я здоровий, тільки... я хочу до ліжка, — відповів хлопчик.

Після вечері діти пішли спати. Як завжди вони проказали молитву, мама перехрестила обох, поцілувала та й пішла до дверей. І тут Івась не витримав. Ледве стримуючи сльози він покликав маму до себе:

— Мамусю, я хочу щось вам сказати! Як ми гралися в садочку, то я розбив скляні двері... Я просив Оленку не казати вам. Я... я хотів, щоб ви подумали на Жучка... простіть мене, мамусю! — і сльози, як горох, покотилися з очей хлопчика.

Мама серйозно подивилася на Івася, а тоді ласкаво до нього усміхнулась.

— Я дуже щаслива, що ти сам сказав про це. Тому ти й був сумний, що почував недобре в своєму вчинкові, бо ми за розбите скло покарали б песика. А тепер тобі краще на душі. Еге ж?

— Так, мамусю. — Івась пригорнувся до мами. — Я хотів це вам сказати. Я люблю Жучка і не хочу, щоб він був покараний за мене...

(Докінчення на обгортці)

Івась не розрахував своїх сил та так високо закинув кістку, що вона влучила в скляні двері.

Річні збори Окр. Рад і Відділів виказали великі осяги зорганізованого жіноцтва. Поза нами сотні імпрез, гарні виховні почини, тисячі доларів виданих на суспільну опіку й добра репрезентація перед американським світом. Зобов'язання до Централі більшість Відділів уже вирівняла. Слабі тільки наші організаційні осяги (2 нові Відділи у 1961 р.). Але Бог допоможе нам і цю ділянку розробити!

З технічних причин прийдеться нам **пересунути дату нашої Конвенції**. Точну дату її подаємо на другій сторінці нашого журналу. Це зміна невелика й у наших підготовках до неї нічого не змінює. Вже час нам вибрати **делегаток**, що будуть Відділ репрезентувати.

Також підготовкою до XIII Конвенції треба серйозно зайнятись. **Квестіонарі Централі** мусять бути точно виповнені, щоб дали перегляд нашої праці. **Програмова Книжка Конвенції** вимагає нашої допомоги у збиранні оголошень, а також повинна включити платне привітання Відділу. Від цієї підтримки залежить у великій мірі справжній перебіг Конвенції.

Для вшанування **20-тих роковин смерті Олени Теліги** розіслали ми доповідь Ярославі Томич та кілька віршів поетки для деклямації. На бажання можемо вислати монтаж укладу д-р Софії Карпінської і ноти для сольоспіву до слів поетки „Усе лише не те“, композиції Ф. Євсевського.

Радістю повідомляємо, що в Нью-Йорку заснувався **новий Відділ**, зложений із тут народженого жіноцтва. На чолі його встала відома громадська діячка Марія Душник. Вітаємо новий Відділ у нашій сім'ї!

Олена Лотоцька, голова

Майже у всіх Окр. Радах відбулися минулого року **Конференції Референток Сусп. Опіки**, на яких розглянено працю Відділів у цій ділянці та познайомлено учасниць із засадами й установами суспільної опіки в ЗДА. Показується, що загал членства не знає про великі можливості допомоги з фондів державної суспільної опіки.

Конференції виявили, що крім допомоги залишенням в Європі маємо великі **потреби на місцях**. Щоб їм зарадити, треба нам більше зацікавлених і вишколених робітниць у цій ділянці. Короткі курси сусп. опіки при Окр. Радах або й по більших Відділах, послужать охочим працювати в цій ділянці, членкам, потрібними відомостями і вказівками. (Курс у Дітройті). Вишколені на курсі членки творили б зав'язок Секції Сусп. Опіки.

Організуванням **дитячих світличок** принесемо велику допомогу молодим матер'ям і приєднаємо їх для нашої організації. Підтримаймо цей виховний почин! Подбаймо також, щоб цього року нашими заходами була вислана українська дитина **на літню оселю**. Тут повинні референтки сусп. опіки і виховні діяти спільно.

Кожна з нас була не раз у потребі, коли не було ким виручитися в часі хвороби, посидіти коло хворого вдома чи годину-дві припилувати дітей. А тим часом у кожному Відділі є особи, що не працюють зарірково і родинні обставини дозволяють їм вийти на кілька годин із хати. Чи не могли б ми зібрати при Відділі **гурт членок**, що навіть за оплатою (за неї легше, як за поміч) стали б у пригоді потребуючим? Взагалі розгляньмося серед потреб нашого оточення, а тоді знайдемо спосіб і шляхи заспокоєння їх.

Ростислава Богачевська
Рефер. сусп. опіки

Централа одержала

від 6 грудня 1961 до 10 січня 1962 р.

РІЧНА ВКЛАДКА і ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Від. 1 Нью-Йорк	—	25.00
„ 2 Честер	20.00	5.00
„ 10 Філадельфія	20.00	5.00
„ 45 Манчестер	10.00	2.50
„ 46 Філадельфія	20.00	5.00
„ 61 Випані	20.00	5.00

ФОНД ЦЕНТРАЛІ і ВКЛАДКИ ДО СФУЖО:

Від. 2 Честер	93.00	9.30
„ 10 Філадельфія	97.50	9.75
„ 45 Манчестер	28.50	2.85
„ 46 Філадельфія	70.50	7.05
„ 71 Джерзі Ситі	57.25	—

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ і КОНВЕНЦІЙНИЙ:

Від. 2 Честер	10.00	5.00
„ 10 Філадельфія	10.00	5.00
„ 45 Манчестер	5.00	2.50
„ 46 Філадельфія	10.00	5.00
„ 61 Випані	10.00	5.00

ФОНД РЕПРЕЗЕНТАЦІЙНИЙ:

Від. 27 Пітсбург	10.00
„ 59 Балтіморе	10.00
Софія Онуфрик, Рочестер	10.00
Ольга Сохан, Джерзі Ситі	2.00

НА НОВИЙ ДІМ С.У.А.:

Від. 43 Філадельфія	100.00
Марія Головинська, Філадельфія	5.00
Євгенія Котис, Філадельфія	5.00
Софія Галушка, Полсборо	5.00

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:

Окружна Рада С.У.А., Рочестер	10.00
Окружна Рада С.У.А., Детройт	5.00
Від. 2 Честер	10.00
„ 27 Пітсбург	10.00
„ 37 Детройт	5.00
„ 42 Філадельфія — збірка	15.00
„ 45 Манчестер	5.00
„ 47 Рочестер	10.00
„ 48 Філадельфія — збірка	18.50
„ 54 Вилмінгтон	10.00
„ 64 Нью-Йорк	25.00
„ 71 Джерзі Ситі	10.00
Д-р Тетяна Цістик, Філадельфія	10.00
Марія Чарнецька, Олд Тепен з нагоди 40-літнього ювілею	
1. Відділу в Нью-Йорку	10.00
Пелагія Дерех, Рігел Парк, з нагоди 40-літнього ювілею	
1. Відділу в Нью-Йорку	10.00
Катерина Дроздик, Бронкс, з нагоди 40-літнього ювілею	
1. Відділу в Нью-Йорку	10.00
Марія Стефанів, Натлі	6.00

„Самопоміч” Федеральна Кредитова Кооператива, Філадельфія	5.00
Українська Громада, Бруклін —Північ	5.00
Марія Романенчук, Філадельфія	5.00
Люба Луцька, Торонто	5.00
Неоніла Кузич, Шикаго	3.00
Анна Чорній, Балтіморе	3.00
Стефанія Цегельська, Клівленд	2.00
Ірина Рудик, Бруклін	2.00
Марія Пеленська, Пітсбург	2.00
Ліна Мікула, Шикаго	2.00
Павля Лобай, Торонто	2.00
Ольга Коцюба, Едистон	2.00
Тетяна Горашенко, Філадельфія	2.00
Анна Снайчук, Бофало	2.00
Марія Федішин, Гілсайд, замість квітів на могилу бл. п. Олени Гординської	2.00
Стефанія Баяс, Глендейл	2.00
Константина Дуб, Бавн Брук	2.00
Анна Качмарчик, Філадельфія — коляда	2.00
Володимира Величко, Ютика	1.50

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА”

Від. 10 Філадельфія	30.00
„ 47 Рочестер	115.00
„ 54 Вилмінгтон	11.50
„ 57 Ютика	125.00
„ 59 Балтіморе	10.00
„ 61 Випані	10.00
„ 64 Нью-Йорк	90.00
„ 64 Нью-Йорк — для Сарселю	50.00
„ 70 Пассейк	25.00
„ 71 Джерси Ситі	10.00
Михайлина Княжинська, Філадельфія	10.00
Н. Н. — членка 59. Відділу — Балтіморе, з продажі подушки, яку вона вишила	7.50
Евгенія Зятюк, Сідер Нолс	5.00
Ярослава Цегельська, Клівленд	5.00
Анна Макух, Бофало	5.00
Стефанія Баяс, Глендейл	4.00
Ольга Сохан, Джерси Ситі	2.00
Володимир Дибайло, Н. Плейн Філд	2.00
А. Дзенцьоловська, Вестчестер	2.00
Марія Федіняк, Демот	2.00
Софія Сім'янців, Ньюарк	1.00

ФОНД „500”:

Н. Н. — членка 59. Відділу в Балтіморе з продажі подушки, яку вона вишила	7.50
---	------

ВИХОВНІ ЦІЛІ:

Від. 43 Філадельфія — збірка на поминках бл. п. Ганни з Ракочих Білецької	110.00
---	--------

Нагорода Нашого Життя

Подаємо нашим читачкам до відома, що оце вперше Ред. Колегія нашого журналу визначила окрему Літ. Нагороду, приєднавшись до Другого Літ. Конкурсу СФУЖО. Наш вибір впав на твір Л. ГОРЛИЦІ „Якою дорогою?”, пригодницька повість для юнацтва.

Повість подає переживання й мандрівку хлопчини в часі 2. світової війни. Уривок із тієї повісті помістили ми в січневому числі Н. Ж.

Ред. Колегія Нашого Життя

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Олени Гординської складають 10 дол. на фонд „Мати й Дитина”

Олександр і Олена Лонкевичі

ЯК ВИЯВ ПОШАНИ до пам'яті бл. п. Олени Гординської і вдячності за чудовий Свят-Вечір, проведений у неї, складаю 10 дол. на фонд „Мати й Дитина”

Євдокія Дичко-Блавацька

ЯК ВИЯВ ПОШАНИ до пам'яті покійної бл. п. Кекилії Гардецької складаю на Репрезентаційний Фонд СУА 10 дол.

Софія Онуфрик

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу дорогої бл. п. Кекилії Гардецької складаю 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

д-р Тетяна Цісік

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу незабутньої бл. п. Кекилії Гардецької складає на пресовий фонд Нашого Життя 5 дол.

Люба Луцька

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої бл. п. Кекилії Гардецької складаю 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Марія Романенчук

СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД:

Від. 33 Клівленд	25.00
------------------	-------

У К К А :

Від. 45 Манчестер	10.00
„ 59 Балтіморе	10.00
Е. Грицай, Шикаго	1.00

З подякою,

А. Кульчицька, фін. секр.
Анна Сивуляк, касієрка

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Кекилії Гардецької складаємо 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Михайлина й Антон Чайковські

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Олени Гординської і Кекилії Гардецької складає на пресовий фонд Н. Ж. 3 дол.

Анна Чорній

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу незабутньої вчительки бл. п. Ганни з Ракочих Білінської складає 5 дол. на фонд „Мати й Дитина”

Анна Макух, Бофало

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Анни з Ракочих Білінської складаю 5 дол. на фонд Мати й Дитина.

Ярослава Цегельська

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу найдорожчого сина Романа складаю 6 доларів на фонд „Мати й Дитина”

Станіслава Гребеняк, Олбани

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу моїх коханих і незабутніх батьків жертвую 6 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Марія Стефанів

СТАРІ ЖУРНАЛИ

П-ні Ольга Садовська з Торонта прислала нам 9 чисел журналу „Громадянка”, що виходив у Німеччині, а також залучила 11 чисел „Веселки” і казки І. Багряного. „Громадянку” затримуємо для нашого архіву, а казки і „Веселку” висилаємо дітям залишенців.

Щире Спасибі!

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Окружний З'їзд

Дня 19. листопада ц. р. Окружна Рада Відділів СУА в Рочестері відбула свій річний З'їзд, на який приїхали делегатки Відділів нашої округи з Ютици та Сиракюз. Відділ СУА в Бофало не мав своєї делегатки, однак прислав письмовий звіт та побажання. Рівночасно З'їзд мав честь вітати в себе голову СФУЖО п-ні Олену Залізняка.

З'їзд відкрила Голова Окр. Ради п-ні Софія Онуфрик, яка привітала всіх присутніх та попрохала до президії п-ні О. Залізняка. П-ні д-р Єржків-

ську, члена Централі СУА вибрано предсідницею З'їзду, а голов усіх наших Відділів СУА на членів Президії. На секретарку З'їзду запрошено п-ні Степанію Лабу — членку 47. Відділу. Після встановлення порядку нарад та прочитання протоколу із минулорічного З'їзду приступлено до заслухання звітів голов Відділів СУА та голови Окружної Ради.

Із звітів Відділів СУА видно, що праця не послабилася, хоч працювали вони серед тяжких обставин, бо в загальному активність усіх членок змаліла. Мимо того Відділи досягнули успіху. Усі Відділи влаштували цілий ряд імпрез, які як і завжди, були дбай-

ливо підготовлені. Найбільш рухливими були Відділ 47. у Рочестері, та 57 у Ютиці. Відділ у Сиракюзах має труднощі в тому, що всі членки дуже молоді, мають маленькі діти і мимо бажань, не мають змоги багато часу присвятити для праці в Відділі. Однак цьому Відділові вдалося влаштувати дуже гарну імпрезу в честь Т. Шевченка, яку проведено виключно силами молоді і навіть повторено у Ютиці. Відділ у Ютиці зробив велике досягнення, влаштувавши світличку для дітей дошкільного віку, яку веде кваліфікована вчителька.

Фінансова сторінка Відділів представляється дуже добре. Відділи мали гарні приходи з імпрез, і тому в минулому році мали змогу видати на різні цілі поважні суми грошей. Найбільш помітна цифра — це вплата на пам'ятник Т. Шевченка. Тут перед веде Відділ у Сиракюзах, що зложив на ту ціль 107.91 дол., далі йде Відділ 47 — 75.00 дол. Далі слід відзначити вклати на такі цілі, як катедра українознавства, (47 Відділ), пам'ятник Л. Українки в Клівленді, на закуплення книжок до бібліотеки університету та на влаштування виставки українського мистецтва (47 Відділ) 40.00 дол. На суспільну опіку усі Відділи видають найбільше грошей, тому, що майже всі Відділи удержують садочки в Німеччині або в Австрії. Тут також перед веде 47. Відділ, бо складає кожного місяця для садочки у Куфштайні по 30.00 дол., що на рік дає суму 360.00 дол. Правда, 47 Відділ великий, отже йому легко цю суму зібрати. Відділи СУА в Ютиці та Сиракюзах, які чисельно дуже маленькі, також не стоять по заду і їхня допомога дітям у Німеччині є від 120 — 150.00 дол. на рік. Відділи також опікуються своїми хворими членками, відвідують їх, посилають карточки з побажаннями виздоровлення і маленькими даруночками, а то й допомагають матеріально незаможним членкам. Суспільна Опіка в Сиракюзах впровадила щось нове у свою діяльність, а саме дала змогу двом дітям незаможних батьків перевести літо в таборах для молоді, оплативши за їх перебування там. Там вони не тільки підтримували своє тендітне здоров'я, але навчилися бути українцями, перебуваючи серед українського середовища.

Після звітів Відділів слідував звіт Комісії „Наша Батьківщина”. Звітувала голова тієї Комісії п. Оріся Ко-

П о д я к а

З Волі Всевишнього відійшла від нас на віки наша улюблена Мати й Бабуна

бл. п. КЕКІЛІЯ ГАРДЕЦЬКА

дня 29. листопада 1961 р., а похоронена дня 2. грудня 1961 р. по 63 роках трудолюбивого, активного та вповненого любов'ю до обездоленого українського народу життя.

Ми безмежно вдячні Високопреподобним і Всечесним Отцям за величні і зворушливі похоронні відправи, чоловічому хоріві за прекрасний спів на панахиді та українському громадянству Філадельфії й околиці, що так численно відпроварило нашу незабутню матір на вічний спочинок.

Наша особлива подяка організаціям — Централі Союзу Українок Америки, Окружній Раді і Відділам СУА, Марійській Дружині ім. св. Ольги, 11 Відділові „Провидіння”, кооперативі „Базар”, Асоціації Української Католицької Преси за посмертні оголошення, вінки та організовану участь у похоронних відправах.

Ми безмежно вдячні за прекрасні і зворушливі промови в часі панахиди й похорону які так вірно віддали громадську сільветку Покійної.

Наша особлива подяка дорогим подругам нашої матері пп. Людмилі Івченко, Ірині Павликовській, Марії Біляк та д-р Марії Струтинській за поміщення зворушливих посмертних згадок в українській пресі.

Ми глибоко зворушені багатьма пожертвами на святі Служби Божі як рівнож численними жертвами на громадські цілі замість квітів на могилу бл. п. Кекілії Гардецької. Ці жертви були чи не найкращим признанням за працю Покійної впродовж її цілого життя.

Дякуємо рівнож редакції Нашого Життя за жалібне засідання Редакційної Колегії та поміщені у журналі згадки, а пресовій референтурі СФУЖО за видання посмертного комунікату та розіслання його для використання українській пресі у вільному світі.

Ми глибоко зворушені ініціативою та заходами Управи СФУЖО з п-ні Оленою Залізняка на чолі для створення видавничого фонду імені бл. п. Кекілії Гардецької, щоби в цей спосіб створити дійсно невмирущий пам'ятник її світлої пам'яті. Всім жертводавцям, які причинилися і причиняться до двигнення його — наше щире Спасибі.

Нехай Всевишній винагородить українському громадянству обильними ласками за щирість і жертвенність, яку виказало воно нам у нашому важкому горю.

ДІТИ І ВУКИ

стинюк, яка подала перегляд збірки, що вже на сьогодні може похвалитися чималою кількістю експонатів. У збірці музею є земля і насіння акації з могили Т. Шевченка, багато старої посуду, кераміки, тканин, вишивок, а передусім велика кількість світлин з України, які переважно є копії з оригінальних фото. Комісія влаштувала виставку своїх експонатів з нагоди святкування 35-ліття СУА, яка викликала велике зацікавлення. Звіт фінансової секретарки прочитала п-ні С. Онуфрик, тому що на жаль п-ні Герула, фін. секретарка захворіла і не могла прийти. Із звіту показується, що Окр. Рада мала 692.28 дол. приходів та 608.94 дол. витрат, на сьогодні в касі є 83.34 дол.

Після звітів голов Відділів та діловодів Окружної Ради звітувала **голова Окр. Ради** п-ні Софія Онуфрик. Свою працю в 1960-61 році почала Окр. Рада підготовкою та відсвяткуванням ювілею СУА, що його влаштували в Рочестері всі Відділи СУА. Ювілей пройшов із надзвичайним успіхом, присутніх на бенкеті було понад 200 осіб, всі Відділи вивповняли мистецькі точки програми. Старанням Окружної Ради переведено в Рочестері Виховний Семінар Матерей, що складався з трьох доповідей. Всі ці доповіді викликали десятки міркувань на виховні теми. Третьою з черги більшою імпрезою Окр. Ради — була академія „Поклін Тарасові Шевченкові“, яка, дбайливо і по мистецьки підготована пройшла з надвичайно великим успіхом. Найбільшим її успіхом було те, що в академії брало участь 16 дітей. Прихід у сумі 100.60 дол. зложено на пам'ятник Тарасові Шевченкові. Окружна Рада тісно співпрацює із СФУЖО. За ініціативою п-ні О. Залізник, голови СФУЖО відбуто спільно з Українським Золотим Хрестом зустріч жіноцтва та громадянства із п-ні І. Павликовською, яка завітала до Рочестеру в переїзді з Європи до Канади. Рівнож Окр. Рада зустрічала в себе п-ні Чехівську, члена Управи СФУЖО, та на її пропозицію вибрано зв'язкову між членами-прихильниками СФУЖО в Рочестері та Управою СФУЖО.

Окр. Рада зайнялася розпродаванням відзнак, карток та значків, виданих з нагоди відкриття пам'ятника Л. Українки в Клівленді. Окрім того Окр. Рада брала на запрошення різних організацій участь у святкуван-

ні ювілеїв, зустрічей, посвяченні пластових прапорів тощо. Одним із поважніших візтів Окр. Ради і її голови, — це участь у ювілеї Відділу СУА в Ютиці, який святкував своє 10-ліття. Як голова Окр. Ради брала участь у загальних зборах 47 Відділу. На кінці п-ні Онуфрик широко подякувала всім членам Окр. Ради та членам всіх Відділів за підтримку і допомогу, — без якої праця Окружної Ради була б неможлива.

Після звіту голови заряджено перерву на обід. Потім приступлено до уділення абсолюторії, дискусії та вибору нової Управи Окр. Ради. В дискусії всі присутні висловлювались із признанням для праці Відділів та Окружної Ради. Пропозицію п-ні Костилюк — залишити на цей рік склад Окружної Ради той сам, що був у минулому році, присутні прийняли оплесками.

До Управи Окр. Ради увійшли: п-ні Софія Онуфрик, голова, п-ні Марія Крамарчук, містогорова, п-ні Марія Холевчук, секретарка, п-ні Єва Герула, скарбник. Референтками стали — п-ні А. Кравець культ. освітньою, пн. А. Дранка, А. Макух організаційними, п-ні Мирослава Приймак, пресовою. Окрім того до Окр. Ради увійшли голови всіх Відділів СУА та вибрані на річних зборах делегатки Окр. Ради.

Після вибору управи Окр. Ради п-ні Холевчук відчитала доповідь на теми сусп. опіки — „**Де поміч потрібна**“, надіслану з Централі. Розвинулась широка дискусія. Наше жіноцтво в Америці старіється а тому стає неактивне, відходить від наших рядів. Багато з них не мають куди дітись на старі літа. Тому на думку предсідниці п-ні д-р Єржківської потрібно створити дім для старших жінок, де вони, доживаючи свого віку, провели б останні свої роки серед відповідної атмосфери і мали змогу даліше по своїй змозі працювати для добра українського жіноцтва, культури і т. п. (прим. мисткині, письменниці і т. п.). На загальне бажання всіх присутніх п-ні д-р Єржківська внесла пропозицію передати це питання на розгляд XIII Конвенції СУА, та доручити їй створення такого будинку. Це було одногосним виявом бажання всіх присутніх на З'їзді

Наприкінці З'їзду постановлено перевести З'їзд Окр. Ради в слідуючому році в Ютиці, на що пані з Ютики дуже радо погодилися.

Відспіванням національного гімну закінчено Окружний З'їзд Відділів СУА Округу Рочестер.

Мирослава Приймак
пресова референтка

НЮ ЙОРК, Н. Й.

40-літній ювілей 1 Відділу СУА

Дня 9. грудня 1961 зійшлися численно членки Відділу й гості в залі Нар. Дому. Присутніх було около 100 осіб.

Бенкет відкрила довголітня голова Відділу п-ні Катря Пелешок, яка зокрема привітала голову Централі п-ні Олену Лотоцьку, о. д-ра Соловій з церкви св. Юра, представників організації та гостей. Потім ініціативу свята перейняла містогорова п-ні Марія Головей. Промову про діяльність Відділу виголосила п-ні К. Пелешок. Слідували привіти представників організації та делегаток поодиноків Відділів СУА. Це були — о. д-р Соловій, як парох, мгр. Лозинський (Гол. Управа ООЧСУ), адв. Волтер Стек (Об'єднані Організації), мгр. Базарко (Об. Відділи „Провидіння“), інсп. Васишин („Самопоміч“), п-ні М. Драган („Свобода“), п-ні І. Падох (Окр. Рада СУА), п-ні С. Абрагамовська-Грицько, довголітня голова „Жіночої Громади“, п-ні М. Марусевич (3 Відділ СУА), п-ні Анна Кізіма (4 Відділ), п-ні Копчак (8 Відділ), п-ні К. Баран (21 Відділ), п-ні О. Тарнавська (28 Відділ, Ньюарк), п-ні О. Різник (53 Відділ), п-ні О. Рак (64 Відділ), п-ні О. Назар (71 Відділ, Джерзі Ситі), п. Д. Кольба (28 Відділ Роб. Союзу та Дем. Клюб), п. Пригода („Дністер“), п-ні Ластовецька (194 Відділ Укр. Нар. Союзу).

По привітах слідувала гарно підготовлена мистецька програма. Декламації виконали діти членок 1 Відділу — маленький Аскольд Лозинський та Христя Зимна. Фортепіянове сольо виконала п-на Оксана Баран (власні композиції), також дочка членки 1. Відділу. Співачка п-ні Марія Боднар при супроводі Олі Дмитрів відспівала гимн СУА та три народні пісні. Слідувало фортепіянове сольо студента Ігоря Котлярчука, теж сина членки Відділу. Народній танок власного укладу виконав С. Турчин. Зчерги Ігор Котлярчук відспівав чотири пісні при акомпаніменті матері. На закінчення виступив Микола Понеділок з двома гуморесками „Ай-яй“ та „Вреслінг і Стефанік“. Кінцеве слово мала

п-ні Олена Лотоцька, яка виразно підкреслила, що ми, жінки, займаємося не лиш харитативною працею, але також політичною, бо пропагуємо нашу справу на міжнародньому ґрунті, на різних світових конгресах. Відспіванням многоліття для голови Централі п-ні Олени Лотоцької та пісні „Боже великий“, єдиний“ закінчено це ювілейне свято.

На вирізнення заслугує приїзд довголітньої голови „Жіночої Громади“ п-ні Стефанії Абрагамовської-Гричко з Флориди, яка не зважаючи на слабе здоров'я прибула на це свято, до якого вона причинилась немало своєю довголітньою працею у Відділі.

З нагоди ювілею видано книжечку, в якій поміщено передмову п-ні Катрі Пелешок та дві статті, а саме — „Сорокліття діяльності 1 Відділу СУА в Нью Йорку“ — Марія Стахів та „Жінки в боротьбі за волю“ — Лідія Котлярчук, як теж світліни визначних членок СУА.

Ювілей пройшов із великим успіхом і цей успіх завдячуємо всім членкам, що не жаліли труду й дорогого часу, щоб причинитись до звеличення його.

Марія Стахів

БРУКЛИН, Н. Й.

30-літній ювілей 21 Відділу СУА

Свято 30-ліття відсвяткував наш Відділ 29. січня 1961. Вже багато тижнів наперед членки Управи взялися пильно до праці, щоб це свято випало якнайбільш величаво. Працювали голова п-ні А. Слободян, і членки Управи пп. А. Глушко, К. Дика, М. Бартусевич, Я. Зарицька, а найбільше праці вложила наша містогорова п-ні Марія Бішко. Свято розпочалось торжественною Службою Божою в церкві Св. Духа, яку о. парох відправив за здоров'я живих, а папанахиду за всіх померлих членок.

О год. 5-тій відбувся бенкет в Укр. Нар. Домі. Членки і запрошені гості заповнили велику залу та засіли до святочно прибраних столів. У бенкеті взяло участь 145 осіб, і коли на салю увійшла достойна гостя голова п-ні Олена Лотоцька, присутні привітали її оплесками. Свято відкрила і привітала присутніх голова п-ні А. Слободян і передала провід свята п-ні Я. Зарицькій, котра попросила о. пароха В. Андрушкова відмовити молитву. По молитві отець парох привітав наш

Відділ від місцевої парохії та підкреслив солідарність Відділу з цілим громадським життям на терені Брукліна. Опісля подано вечерю. Наш Відділ втішається на терені Брукліна великим признанням і повагою, чого доказом були делегати й гості від усіх організацій північного Брукліну. Від Окружної Ради, Нью Йорк прибула п-ні М. Демидчук, яка привітала наш Відділ з його великим святом. Від Укр. Нар. Дому привітав Відділ відомий громадський діяч п. Юліян Павчак. Привіти зложили ще такі організації: „Провидіння“, СУМА, Молода Україна, Запорозьська Січ і Т-во ім. Богдана Хмельницького (Відділи УНС), 64-ий Відділ СУА. П-ні Слободян коротко подала звіт з діяльності 21-го Відділу. Промовляла п-ні Анна Бодак, почесна голова, котра вложила багато праці для розвитку нашого Відділу (була 14 літ його головою).

У мистецькій програмі виступив гурток танцюристів „Веселка“ під проводом п. Р. Петріни. Цей гурток працює при Українській Сцені в Нью Йорку і може похвалитися добрими успіхами, що оцінили присутні оплесками. Кінцеве слово забрала голова Централі п-ні Олена Лотоцька, яка 30 років тому була присутня при заснуванні 21 Відділу на Брукліні. Вона роздала золоті ювілейні відзначки членкам, що є у Відділі 25 або й більше літ і успішно працюють у цій організації. На закінчення відспівано гимн СУА. Учасниці розходилися вдоволені дотеперішніми успіхами і з вірою в дальший розвиток нашої жіночої організації.

Ярослава Зарицька

ПІТСБУРГ, ПА.

Вишивані Вечерниці

Дня 21-го жовтня в приміщенні української залі при 18-тій вулиці відбулися Вишивані Вечерниці, які на протязі довшого часу старанно підготував Відділ СУА під проводом голови комітету пані Д. Баран.

Вишивані Вечерниці стягнули поважне число нашого громадянства із Пितсбургу, Карнегі, Мікізракс і Ембридж, Па. При цьому зауважилось відрадне явище, спеціально для Пितсбургу. У вечерницях взяли участь представники трьох українських генерацій, а це: піоніри українського життя Пितсбуржчини, їхні діти і внуки, народжені в Америці та емігранти з

часів Другої Світової Війни. І серце раділо, коли ми бачили на цьому вечорі в українських вишивках стареньких бабусь, які приїхали з України 40—50 літ тому, а які дотепер живуть традиціями рідної землі, їхніх дітей, народжених уже тут, які ніколи не бачили України а які її так щиро люблять і для неї працюють та молодшу генерацію, яка приїхала до цієї благословенної землі 10 літ тому. Всі вони цього вечора пригадали землю своїх батьків, дідів і прадідів. Лунала українська народня пісня, оркестра пригравала українські танці.

Вишивані Вечерниці це був ніби подув вітру з України, який освіжив нас всіх і дав нам нових сил у нашій щоденній праці для поневоленої України. Учасники Вишиваних Вечерниць під час приємної забави вибрали королеву вечора, якою стала панна Ярослава Полатайко, а трьох пань відзначено за кращі вишивки. П-ні Іванну Старошак із Мікізракс за оригінальну суконку, п-ні Анну Ключанович-Малюк за оригінальний стрій і п-ні Катерину

П-ну Ярославу Полатайко вибрано королевою Вишиваних Вечерниць у Пितсбургу

Miss Yaroslava Polatayko was elected queen of a dancing party in Pittsburgh, Pa.

Заблюцьку за оригінальну українську блюзку.

Вишивані Вечерниці принесли також для США дохід. З цього Відділу США приділив:

На пам'ятник Шевченкові	\$25.00
а раніше 25.00, разом	50.00
На пам'ятник Л. Українки ...	15.00
а раніше 20.00, разом	35.00
Для Інвалідів	10.00
Фонд Мати й Дитина	10.00
Сироти в Австрії	10.00
УККА	10.00

За влаштовані Вечерниці належить признання Відділові США а громадянству подяка за підтримку доброї ініціативи.

В. М.

ДІТРОИТ, МИШ.

З діяльності 37 Відділу США

Недавно тому подали ми звіт про наші з нашої „христикового проекту“. Слідом за тим наш Відділ розвинув нове вміння й новий почин. Знов створився комітет під проводом п-ні Анни Строкон, що працював завзято від осені 1960 р. Метою його було виплести 6 вовняних накривал для пацієнтів шпиталю Нортвил, як Різдвяний подарунок. Тому цей почин названо проектом „афган“, від назви цього накривала. До вивчення плетива Відділ притягнув членок і не-членок США.

І врешті дня 12. грудня 1961 членки 37 Відділу привезли до шпиталю цей гарний подарунок. Там прийняла їх п-ні Елеонора Нелсон, старша медсестра старечого відділу шпиталю. Вона описала, з якою радістю пацієнти вгортались у згадані шалі. Це був сердечний і практичний подарунок.

Голова Відділу п-ні Слабий розказала, в який спосіб Відділ роздобув засоби на закуп волічки. Голова комітету п-ні Строкон влаштувала у своєму домі прийняття, на яке прибуло около 90 гостей із інших Відділів Дітройту. Дохід із цієї імпрези дозволив закупити все потрібне. „Це плетіння мало дуже корисні наслідки, розказувала п-ні Слабий. — Всі членки, що не знали на плетінні, вивчили його дуже добре за той час. Також мусяли ми частіше сходитися, щоб завершити роботу на перед-святочний час. І так гуртова робота зблизила нас і лишила стільки радості, як і наш подарунок приніс їх шпитальним пацієнтам.“

Із цього почину нашого Відділу ми особливо горді. Як Союзняки, як жінки і як членки української громади ми повинні причинитись також до потреб суспільства, серед якого живемо.

Союзняка

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Річні збори 47 Відділу США

Дата: 10. грудня 1961.

Збори відкрила голова п-ні Марія Холєвчук і привітала голову Окр. Ради п-ні Софію Онуфрик. Присутні відспівали молитву „Боже, вислухай благання“.

Президія: п-ні С. Онуфрик, голова, п-ні Стефанія Лаба, секретарка.

Протокол відчитала п-ні С. Лаба.

Звіти Управи зложили: п-ні М. Холєвчук, голова, п-ні Меланія Дмитрів, секретарка і референтки: п-ні Ірина Костинюк, культ. освітня, п-ні Софія Годованець, фінансова, п-ні Марія Крижанівська, сусп. опіки, п-ні Наталія Баб'юк, господарська, п-ні Ірина Руснак, пресова.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** Відділ нараховує 72 членки. Звітний час охоплює лиш 9 місяців.

б) **Культурно освітня й імпрезова:** Відділ зорганізував Чайний Вечір, Літню зустріч у парку, Зустріч із п-ні Іриною Павликовською, виставку Шевченкових творів та нар. мистецтва в бібліотеці Рочестерського університету (цю останню зорганізувала п-ні Ірина Костинюк). Спільно з Відділом Українського Золотого Хреста Відділ провів Свято Матері, дитячий фестин і бал, Андріївський вечір.

Свято Матері влаштовується в нас при гарно накритих столах. Програма складалася з двох частин. Перша була присвячена матері, в якій діти різного віку співали, деклямували і грали на інструментах. Гарно опрацьовану доповідь про матір виголосив учень сер. школи Богдан Приймак, як також заповідав точки програми. У другій частині діти зложили поклін Тарасові Шевченкові. Виведено інсценізацію Віри Лебедової „Вінок на могилу Т. Шевченка“. Свято підготували пп. Ірина Костинюк і Ярослава Зелез. При каві й солодкому печиві матері з родинами ще довго гуторили.

Дитячий фестин відбувся у серпні. Несподіванки для дітей, гри і буфет були добре підготовані. На дитячому

балі діти бавились під проводом молодих пластунок. Заля була виповнена вщерть.

Програму Андріївського Вечора виповнили дівчата-пластунки під проводом п-ні Ірини Костинюк і членок Укр. Зол. Хреста.

Окрім вичислених імпрез Відділ співпрацював із Окр. Радою США й іншими громадськими організаціями.

в) **Сусп. Опіка.** Відділ опікується школою українознавства у Куфштайні і старенькою бабусею в Німеччині. У звіттовому часі вислано на ту ціль 350 дол. Кожного місяця 73 членки вплачують свої декляровані пожертви.

г) **Пресова.** Відділ має 63 передплатниці Нашого Життя. Вже другий рік за приєднання передплатниць Відділ дістає нагороду в формі однієї передплати, яку даруємо нашій „бабусі“ в Німеччині.

г) **Фінансова.** Оплати до Централі і СФУЖО вирівняні, вкладка до УККА заплачена. Вислано делегаток із привітаними й датками до інших організацій, як також передано на пам'ятник Т. Шевченка у Вашингтоні 75 дол.

д) **Зв'язки.** Закуплено книжки до публичної бібліотеки в Рочестері.

..У дискусії стверджено, що уступаюча голова п-ні Холєвчук посвятила дуже багато часу і праці для нашого Відділу, а пані референтки також виконали велику роботу. За це їм належить від членства шира подяка. Але й до членок слід висловити побажання, щоб вони більше цікавились працею Відділу і тим заохочували Управу до дальших нових починів.

Конт. Комісія: пп. Марія Крамарчук, Наталія Гуран і Стефанія Ващук провіривши діловодство референток, ствердили, що все є в найкращому порядку і поставили внесок на уділення абсолюторії, що збори одногласно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Ірина Остап'юк, голова, п-ні Юлія Белей, містоголова, п-ні Ірина Біловус, секретарка. Референтками стали: п-ні Софія Годованець, фінансова, пп. Ірина Костинюк і Стефанія Ващук, культ. освітніми, пп. Стефанія Лаба і Магдалина Мартинович, господарськими, пп. Марія Крижанівська і Богданна Тарнавська сусп. опіки, п-ні Ірина Руснак, пресова. Делегатки до Окр. Ради — пп. Марія Крамарчук і Наталія Гуран. Делегатки до Філії УККА: п-ні Марія Холєвчук.

Контр. Комісія: п-ні Марія Холєвчук,

голова, пп. Олена Харамбура і Любов Ковч, членки.

Закрила збори п-ні Софія Онуфрик, закликаючи нову Управу у всіх членок продовжувати працю із подібним вислідом.

Ірина Руснак, пресова референтка

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

День Подяки 48 Відділу СУА

У неділю, дня 19. листопада 1961 наш Відділ влаштував День Подяки у залі Гром. Клубу в Найставні у присутності понад 80 осіб, членок і гостей. Прибули — місцевий парох о. Василь Головінський, п-ні Стефанія Пушкар, містоголова Гол. Управи СУА, п-ні Іванна Гентош, голова 10 Відділу, п-ні Марія Пашук, голова 42 Відділу, п-ні Ростислава Богачевська, голова 43 Відділу і п. Посполита голова Гром. Нар. Дому.

Свято складалося з бенкету й програми. У вступному слові голова Ділового Комітету української громади в Найставні п. Лонгин Марків відмітив, як додатне явище, співпрацю нашого Відділу з Управою громади в ділянці культури. Свято відкрила голова нашого Відділу п-ні Марія Баб'як, а о. парох Головінський провів молитву. Після їжі промовляли про організацію жіноцтва о. пар. Головінський і п-ні С. Пушкар. У мистецькій частині програми, що проходила під проводом п. Маркова, п-на Стефа Мицак відспівала американський гимн при супроводі п-ни Тані Шумської. Деклямацію „Прийміть подяку“ пера Анни Максимович виголосив Тарас Пенкальський. Дві народні пісні гармонізації Леонтовича („Пішов милий“ і „Сіно, мое сіно“) виконали Стефа Мицак, Софія Дмитрук, Таня Шумська, Оріся Бартків, Люба Фурчак, Марія Кузевич, Марія Васютин, Марія Лужецька при супроводі п. Євгена Маркова. Слїдувала деклямація п-ни Віри Петрович „Я дитина українська“, вірша Ю. Шкрумеляка. По деклямації той сам ансамбль відспівав нар. пісню Леонтовича „Як ти знав, нащо брав“ і другу сьогодні популярну пісню Майбороди „Рушничок“. При фортеп'яні п-на Таня Шумська.

Вправою до слів „Боже великий“ у виконанні пп. Надії Лазоришак, Ірки і Славки Росоли, Оксани Качак, Софії Дмитрук, Люби Фурчак, Марії Кузевич, Тані Шумської закінчено цей культурний виступ.

В часі обїду зібрано добровільні датки на фонд будови церкви у сумі 72 дол. На закінчення голова Відділу п-ні М. Баб'як подякувала присутнім за численну участь.

У загальному ця святкова імпреза була продумано уложена і концерт належав до краших імпрез.

ЛОС АНДЖЕЛЕС, КАЛІФ.

Із діяльності 55 Відділу СУА

Дня 29. жовтня 1961 у приміщенні ново придбаній укр. катол. церкви відбулись ширші сходини Відділу СУА. Численно зібрані членки та їх родини приємно та корисно провели вечір у товаристві приятелів, так далеко розкинутих по розлогім Лос Анджелесі.

Сходини відкрила голова Відділу п-ні Ольга Лукач та познайомила присутніх із діяльністю Відділу впродовж останніх трьох місяців. У червні Відділ організував прогульку на острів Каталіна, де серед казкової каліфорнійської природи учасники прогульки провели дозвілля. У жовтні Відділ брав участь у пописі Інтернаціонального Інституту, де український хор викликав велике захоплення. Управа Відділу тісно співпрацює з Українським Культурним Осередком, особливо допомагаючи в улаштуванні бункетів на різних імпрезах. Є в пляні провести Андріївський Вечір, дитячу світличку та багато інших задумів.

Слїдували спогади п-ні Пальчук із її 9-літнього побуту на засланні в Сибїрі, що присутні вислухали з великим зацікавленням. З жахом слїдкували за картинами терпінь українських каторжників у далекій тайзі.

З черги д-р Стенлі Вестон в приступній формі виголосив доповідь про функцію легенів, хвороби легенів та лікування хворіб легенів. Зібрані з увагою це вислухали та жаліли, що українські професіоналісти не стрічаються частіше з українським громадянством.

Відіхнувши у рідному середовищі українська громада розходилась до своїх життєвих буднів.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Вечір розваги 56-го Відділу СУА

Останніми часами чути було нарікання, що імпрези в Дїтроїті не вдаються. Чомусь громадянство щораз

слабше їх відвідує, часто залі світять пустою. Управа 56-го Відділу мала важке завдання до виконання і мала оправдану обаву, чи й її імпреза не буде зачислена до невдалих. Та сталося навпаки, бо на Вечорі Розваги появилoся стільки людей, що неможливо було всіх примістити і багато гостей відійшло домів. Постає питання, що притягло таку численну і добірну публіку? Відповідь на це — імпреза відмінного характеру як попередні, щось нового і цікавого, що всіх може розважити і притягнути. Цим і був останній вечір!

Під мистецьким керівництвом Катрі Бранки-Кривуцької, яку ще певно дїякі собі пригадують з імпрез на рідних землях, з „Веселого Львова“. І на цей самий зразок задумала режисерка відірвати наше громадянство від монотонії, від важких сірих буднів. Старанно і вміло підготовані і виведені попередні імпрези під мистецьким керівництвом артистки і на цей раз притягнули масово аудиторію.

К. Кривуцька вміє винаходити серед нашої молоді відповідні характери і потім їх вишколити. Та вона не лише режисерує, а й займається декорациями, гардеробою та всім, що приналежне до театрального мистецтва.

Програма самого вечора, що відбувся в неділю, 12. листопада 1961, в залі Укр.-Амер. Осередку, була багата і різноманїтна: вокальні точки солістів, інсценізації пісень, скечі і сценки, танки, балет, рецитації.

На вступі балет „Айстри“, уладу і режисерії Катрі Б. Кривуцької. При співі сопрано Доні Демрей і при настрєвому насвітленні виступили Мотря Макар, завансована учениця балетної школи в Дїтроїті та Люба Григорчук, Квітка Григорчук, Марта Савчук і Христина Байко. Цю групу танечниць мали нагоду дїтройтчани вперше бачити і подивляти на сцені. — Люблений серед публіки Дїтройту співак Володимир Баран, милим баритоновим голосом відспівав три пісні: „Як я був молодий“, „За твої дівчино“, „Туга“. Цю останню, зворушливу своїм змістом („Подайте вістку з рідного краю“) — мусїв соліст повторити на загальне бажання слухачів. — В інсценізації пісень „Ой пряду, пряду“ і „Ой під вишнею“ — виступили Доня Демрей, Олександра Ковальська, Ярослав Сена, Володимир Дигдало.

Три гумористичні рецитації К. Кривуцької внесли багато веселости для старших і для дітей. (Дві останні: „Та-то розкажує“ і „Рахунки“). Мотря Макар за досконало виконаний „Моряцький танок“ збирала гучні оплески. Її добра міміка вказувала на справжнє відчуття сенсу і змісту танку, яке мають звичайно добрі балетниці. Ще краще й ефектовніше вийшла її кре-ація першої балерини у збірному танку — вальсі з балету „Копелія“ Лео Делібе; в цьому танку ще виступили: Христина Байко, Люба Григорчук, Оксана Григорчук і Марта Савчук. Сопрано Доня Демрей відспівала з успіхом пісні: Штогаренка — „Синьо-ока Катруся“ і Гайворонського — „Ой, у саду“. — Багато гумору внесла сценка — частина „Гриця“, замєриканізованого і достосованого до наших буднів, укладу і постановки К. Кривуцької, що й виконала ролю матері. В інших ролях: Маруся — Рома Крохмалюк, батько — Микола Григорчук, Хома — Василь Колосюк, Гриць — Володимир Томин. Усі виконавці були знамениті і дали щось свого для цієї штуки. — Сценка „Свідок“ О. Маковєя у виконанні К. Кривуцької (свідок — сільська балакуча жінка) і суддя — Богдан Середюк, добре розсмішили залю.

Треба підкреслити, що мистецьке керівництво, уклад і режисерія в цьому вечорі були певною запорукою успіху. Фортепіяновий супровід проф. Ірини Решетилевич і Лідії Сої, причинилися до того, що імпреза була вповні вдатна. Конферансьє — Стефанія Филиппів з доброю дикцією і гумором, в'язала усі точки програми у цілість і вдержувала сталий контакт із залю.

Кіш квітів подано для режисерки і китиці для солістки і піаністок.

Вечір залишив у приявних повне вдоволення і погідний настрій. Велику працю виконала теж голова 56-го Відділу п-ні Люба Маринюк і інші пані — членки. По закінченні програми відбулося прийняття для усіх гостей при столиках, гарно удекорованих осінніми квітами, з чаєм, кавою і солодким.

Мирослава Зубаль
прес. референтка

ПАССЕЙК, Н. ДЖ.

З діяльності 70 Відділу СУА

У місяці жовтні заходами Відділу пройшли три успішні імпрези в нашій

громаді. Цю культ. освітню працю започатковано святом „Жінка у творах Т. Шевченка“, яке відбулося дня 8. жовтня 1961 у залі Укр. Католич. Школи св. Миколая.

Проведено його у формі монтажу. На початку п-ні І. Чайківська подала у вступному слові загальну характеристику творів, в яких описана доля жінки. П-ні Л. Порохняк описала долю сироти у творах Шевченка. П-ні М. Мартинюк схарактеризувала вірне кохання дівчини, рецитуючи уривок із „Тополі“. П-ні М. Бакалець спинилась на долі покриток, рецитуючи уривок із „Катерини“. П-ні Люба Сай, яка підготувала цей монтаж, взяла також участь у ньому, рецитуючи уривок із „Наймички“. П-ні М. Стефанів описала героїзм матері, рецитуючи уривок із „Неофітів“ і закінчила монтаж уривком із „Марії“. Монтаж був переплетений також вокальними виступами. Пп. І. Петик і А. Макаренко відспівали „Ой, одна я одна“, а мішаний хор „Боян“ під диригентурою п. Костишина відспівав „Огні горять“ із сольовим виступом п-ні М. Гірняк і „Заповіт“, яким закінчено наше свято.

Другою культурно-пропагандивною імпрезою була наша мистецька виставка, яку влаштовано заходами Відділу в одному з найбільших банків місцевости при головній вулиці Пассейку. Велике виставове вікно банку було прикрашене виробами українського народного мистецтва, як килим, образ Матері Божої, вишивані подушки, скатерті, рушники, ляльки в українських строях, різьба, кераміка, писанки. На чільному місці видніла мапа України, а над нею герб України — Тризуб. Прохожі приставали перед вікном і захоплювались красою виставлених річей. Про успішність вистави свідчили численні телефони з висловами признання для нашого Відділу та запрошення влаштувати подібну виставку в американських школах для молоді. Тиждень пізніше влаштовано на прохання вчительки подібну виставку в американській публичній школі, яку відвідали учні тієї школи й їх батьки. Проведенням цих виставок зайнялась орг. референтка Відділу п-ні І. Свистун при допомозі голови Відділу п-ні М. Стефанів та членок Управи пп. Л. Порохняк і М. Маринюк. Виставка тривала від 6.—20. жовтня. Окрім признання для Відділу ця виставка провела велику пропа-

гандивну роботу в користь нашої поневоленої Батьківщини.

Третьою культурно-розваговою імпрезою були Вишивані Вечерниці, що відбулися дня 28. жовтня 1961. Ще з ранньої весни наш Відділ постановив був їх влаштувати. Зразу приступлено до рекламної та організаційної підготовки. Ціле літо виділи в наших громадських установах і крамницях оголошення і заклик до пань міста Пассейку й околиці приготувати собі вишивані сукні. Коли прийшов назначений день Вечерниць, і гарно прикрашена зала Укр. Централі заповнилася молоддю і старшим громадянством, то душа радувалась, побачивши так багато вишивок на залі. Забаву відкрила голова Відділу п-ні Марія Стефанів та попрохала аранжера забави п. Володимира Бакальця — її розпочати. При звуках звучного українського вальса пари пустились у танець. Забава проходила дуже культурно й весело під звуки студентської оркестри „Темпо“ з Елизабету, а поміж танцюючими парами, немов прикраса цілої забави вирізнявались вишивані сукні, блюзки та чоловічі сорочки. Біля півночі аранжер представив оціночну комісію (жюрі), яка зайняла призначені місця. До неї увійшли: пп. Рудницька, Шандор, Смо-родська, Кливак, Кулик (ця наймолодша є студенткою мистецтва). Під звуки маршової пісні аранжер вивів спеціальний танок, що дав змогу жюрі оглянути всі моделі. Виявилось, що на залі є понад 30 вишиваних суконь. Не було легко жюрі визначити найкращі із них, бо було багато справді гарних вишивок. Треба було призадуматись над краєм, узором, добором красок, матеріялом, тощо. Врешті визначено три найкращі сукні, а саме: перше місце здобула студентка п-на Галя Ключас за літню суконку, багато прикрашену вишивкою, друге місце — студентка і молода вчителька Рідної Школи п-на Оріся Петрик за оригінально приміщену вишивку на літній суконці, а третє місце учениця сер. школи п-на Люся Путакевич за гарно вишити блюзку. З мужчин перше місце зайняв студент Андрій Фарміга, друге студент Любомир Лужняк за вишиті сорочки, а третє місце студент Богдан Кобзар за вишиту краватку.

Відзначені пари одержали вислів похвали й признання, а п-на Петрик при супроводі оркестри заспівала „Рушничок“, за що публіка винаго-

родила її шедрими оплесками. Ця вдала імпреза надовго залишилася в пам'яті присутніх, як милий спомин, а наша молодь мала нагоду побачити, яка багата й гарна наша вишивка і як легко можна її пристосувати до модерного вбрання.

Марія Бакалець
пресова референтка

ЛЮБЛЮ ПЕСИКА ЖУЧКА

(Докінчення зі стор. 24)

— А тепер спить спокійно, мої любі, завтра вам рано вставати!
— Мама пішла і як двері за нею зачинилися, Івась пошепки сказав Оленці:

— Ти була справедлива, Оленко! Я дуже задоволений, що все сказав мамі.

Хлопчик полегшено зідхнув і закрив стомлені очі. В хаті стало тихо, тихо.

Тільки місяць крізь віконце послав любим діткам на своїх срібних проміннях веселі гарні сни.

Ніна Наркевич

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У Городничому Пораднику ч. 11, 1961 зайшла помилка. Замість речення „Бульви георгіній і кан переховуються найкраще в скринках, пересипані городовою, на половину з торфовою змішаною землею” має бути „на половину з торфом змішаною землею”.

Дальше „бульви далій підливати не потрібно, бо це рослина тропічна” повинно бути „бо це рослина тропіків”. За недогляд перепрошуємо.

При звіті з річних зборів 56 Віддлу у Дітроїті помилково пропущено, що через хворобу п-ні Дубицької секретарювала п-ні Ольга Янчишин і вив'язалась зразково зі свого завдання.

За недогляд перепрошуємо.

При звідомленні з Вишиваних Вечерниць у Трентоні в ч. 11, 1961 подано помилково, що третє відзначення припало п-ні Марті Гоевич, тоді коли Жюрі відзначило на тому місці п-ні Сясю Бойцун, якої сукня була зладжена на підставі моделю з нашого журналу.

Рівнож не було згадки про те, що Жюрі відзначило окремо сукню п-ні Оксани Микитин, яка була прикрашена мальованим орнаментом.

За недогляд перепрошуємо.

Зміст XVIII Річника

СФУЖО

Л. Бурачинська: Гурток Книголюбів	2	13	Союз Українок Франції ..	10	16
Видатні постаті:			Союз Українок Австралії ч. 2, с. 14	4	14
Стефанія Бубнюк	6	14	Укр. Жін. Союз Австрії ч. 4, с. 14, ч. 7, с. 15	8	14
Ольга Войценко	1	15	Укр. Зол. Хрест ч. 8, с. 13	9	16
Анастасія Вокер	10	16	Комісія Нар. Мистецтва	1	14
Виховні Семінари в Торонті ..	4	14	Комісія Сусп. Опіки	8	15
Виховні Семінари у Філадельфії	5	13	Конгрес СОКАЖО	6	14
Гуртки Книголюбів	10	16	Літ. Вечорі Конкурсу СФУЖО	3	15
Для Енциклопедії Українознавства ч. 2, с. 15, ч. 4, с. 15, ч. 5, с. 15, ч. 6, с. 14, ч. 7, с. 14	8	14	2 Літ. Конкурс СФУЖО	9	14
З листів до редакції:			3 Літ. Конкурс СФУЖО ч. 10, с. 14	11	15
Більше виховних доповідей	7	14	Куток сусп. опіки	7	14
До Літ. Конкурсу СФУЖО	2	13	На Конгресі СОКАЖО	8	13
Жін. Секція Просвіти	3	15	Об'їздка представниці СФУЖО ч. 9, с. 14	10	14
Г. Жук: Український Жіночий Союз ч. 9, с. 15, ч. 10, с. 15	11	14	Л. Онішко: Берегами Австралії	4	15
О. Залізник: Чергові завдання	1	13	І. Павликовська: У п'ятиліття ..	4	13
— У соті роковини	3	13	— Конгрес Міжн. Жін. Союзу	9	13
— Під кінець року	11	13	— Африканська „бараца“ ..	10	13
Із життя наших централей:			Перед Конгресом Міжнар. Жін. Союзу	5	13
Ліга Укр. Кат. Жінок ч. 1, с. 14, ч. 5, с. 14	9	16	О. Процюк: Наша участь у з'їздах	7	13
ОУЖ Венесуелі	10	16	Референтура Сусп. Опіки: За нові форми	2	15
ОУЖ Англії чч. 4-5, с. 14	11	16	Тоґариські зустрічі СФУЖО ..	5	15
ОУЖ Німеччини ч. 1, с. 14, ч. 2, с. 14, ч. 5, с. 14, ч. 8, с. 14	11	16	О. Трофимовська: Невдача з новою людиною	6	13
			У п'ятиліття Фонду Пятсот ..	3	14
			Членки-прихильниці ч. 3, с. 14	11	15

ІЗ ЛИСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

Це мене не інтересує

Прошу мені журналу більше не присилати. Ті байки, що даєте, мене не інтересують.

І. Семенюк, Парма

Чуюся щасливою

Прошу ласкаво вибачити спізнену висилку передплати. Чую себе щасливою, читаючи рядки журналу Наше Життя. Хай Бог благословить Вашу тяжку працю та дасть Вам сили продовжувати Ваш цінний журнал для добра українського народу.

Пазя Максим, Гемилтон

Хочу висказати пошану

Прошу присилати мені Наше Життя на цей біжучий рік. З приємністю хочу Вам висказати свою пошану до наших активних жінок!

Д-р Євген Омельський, Нью Йорк

Лучить із життям жіноцтва

Ваш журнал — мені дуже дорогий і вітаю його, як найкращого й найбільш побажаного гостя. Він лучить мене з життям українського жіноцтва,

яким я так інтересуюся і також із моїми подругами, що про них усе вичитую. Тужу за ними всіми і пересилаю цією дорогою мій сердечний привіт.

Всім українським жінкам, об'єднаним працює СУА, бажаю всього найкращого і успіхів в такій гарно наміченій праці для поширення українського руху і значення української жінки у вільному світі.

Ольга Колодій, Ньюберри

ЗБІРНИКИ ДЛЯ ДОШКІЛЛЯ та ПЕРШИХ КЛАС ШКОЛИ

Літо

Зима

Казки, віршики, інсценівки, гри
упорядкувала **Марія Юркевич**

Замовляти в ЦЕНТРАЛІ СУА

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК

Вашій приятельці —

це ПЕРЕДПЛАТА

„НАШОГО ЖИТТЯ“

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія 3, ст. 9 — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з рукава жіночої сорочки на Гуцульщині

Із збірки Кл. Габданк-Рогозинського

Printed by "AMERICA"—817 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.